

Ceny ogłoszeń
za wiersz m. i. me-
trowy przed 1. loty
w tekście 0 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia t. b. larycz-
a 50 proc., a s. w. g.
te 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy.
Dla poszukiwanych
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Konto czekowe 304.247
P.K.O. Katowice

EXPRES ZAGŁĘB

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
2. —
A. A.

KRAKOW, Św. Anny 12
Bib. —
6-92, —
4-97, —
Konto czekowe 304.247
P.K.O. Katowice

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5.08; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 5, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Gdańsk gwarantuje bezpieczeństwo interesów polskich na obszarze wolnego miasta.

Wycofanie wzmocnionej ochrony na Westerplatte.

GENEWA, 14. 3. (wl.) Rada li-
gi narodów na dzisiejszym posiedze-
niu załatwiła obie sprawy gdańskie,
figurujące na jej porządku dzien-
nym, tj. sprawę polskiej portowej i
Westerplatte. Załatwienie polegało
zgodnie z tem, co już donosiliśmy,
na cofnięciu z jednej strony przez
Gdańsk, zarządzeń, dotyczących po-
licji w porcie gdańskim, a z drugiej
strony na zredukowaniu do normal-
nego stanu liczebnego załogi pol-
skiej na Westerplatte, prowizorycz-
nie powiększonej dnia 6 marca br.

Zgodnie z kolejnością wniesie-
nia obu spraw rada załatwiła naj-
pierw sprawę Westerplatte. Sir Si-
mon oświadczył, że nie przedstawia
radzie raportu ze względu na za-
miar delegata polskiego złożenia de-
klaracji.

Zabierając głos, minister Beck
wystosował do prezydenta Ziehma
petycję: „Czy senat W. Miasta mo-
że zagwarantować, iż powzięte zo-
stały dostateczne zarządzenia dla
zapobieżenia jakiegokolwiek naru-
szeniu praw Polski na Westerpla-
tte“.

Prezydent Ziehm odpowiedział
na to pytanie potwierdzająco, wo-
bec czego min. Beck oświadczył, iż
rząd polski zdecydowanie bezwzględnie
przewrócenie normalnego stanu li-
czebnego na Westerplatte.

Minister Beck podkreślił, że rząd
Polski zgodnie z deklaracją złożo-
ną przez komisarza generalnego
Rzplitej wobec wysokiego komisa-
rza ligi w dniu 6 marca, zawsze u-
ważał wzmocnienie załogi jako za-
rządzenie przejściowe. Nie uważa
on poza tem tego zarządzenia w wa-
runkach w jakich nastąpiło za pre-
cedens na przyszłość. Na zapyta-
nie sprawozdawcy min. Beck dodał,
rząd polski porozumie się z wyso-
kim komisarzem ligi dla ustalenia

dnia i godziny celem wykonania
podjętej decyzji. Sprawozdawca
stwierdził, że rada może ograniczyć
się do przyjęcia do wiadomości de-
klaracji rządu polskiego i wyraże-
nia zadowolenia, że sprawa ta wy-
cofana jest w ten sposób z porząd-
ku dziennego.

Następnie złożył deklarację pre-
zydent senatu Ziehm i delegat nie-
miecki Köller, którzy wyrazili za-
dowanie z załatwienia sprawy. —

Z kolei zabrał głos Paul Boncour,
który oświadczył: „Mogę stwierdzić
że wystąpiłem z wielkiem zadowo-
leniem deklaracji, których konse-
kwencje rada niewątpliwie wpelni-
oceni i które zapewniają, iż porzą-
dek, uszanowanie osób i rzeczy bę-
dą ściśle utrzymane w tym punk-
cie, który jest niewątpliwie jednym
z najbardziej wrażliwych w Euro-
pie. Pragniemy gorąco, by tak sa-
mo było wszędzie“.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim tym, którzy okazali nam tyle serca i nieśli
pomoc w czasie choroby i tym, którzy przyczynili się do u-
świetnienia pogrzebu Naszego Drogiego Zmarłego

ś. p. Wacława Zawadzkiego

a w szczególności Dyrekcji w osobie JWP. Dyrektora Dr. Go-
skiewskiego, W. Panów członków Związ. Zaw. Prac. Ubezp.
Społ., chórowi tegoż związku za wykonanie podniosłych pień,
WP. solistom pp. Zgorzelskiemu i Knychalskiemu, WP. Józe-
fowi Waldowi za wzniesłą muzykę na skrzypcach, WP. Kole-
żankom i Kolegom biurowym i wszystkim przyjaciołom, któ-
rzy na swych barkach, ponieśli na miejsce wiecznego spoczyn-
ku Drogie nam zwłoki, składamy z głębi zbolełego serca ser-
deczne „Bóg zapłać“

ŻONA I RODZINA.

Akcja rządu w sprawie obniżki ceny prądu elektrycznego.

WARSZAWA, 14. 3. (PAT.) W
związku z ogólnopolską akcją
rządową zmierzającą do zniżki cen
przedmiotów pierwszej potrzeby,
ministerjum przemysłu i handlu u-
znało za konieczne przeprowadze-
nie również w jaknajszerszych gra-
nicach zniżki taryf energii elektry-
cznej.

Akcja jest prowadzona w poro-

zumieniu z ministerjum spraw we-
wnętrznych oraz wciągnięte do niej
zostały również i inne ministerja.
O ile można wnioskować z pewnych
danych, otrzymanych dotychczas z
ministerjum przemysłu i handlu,
zniżka taryf wynosić będzie śre-
dnio około 10 proc. w niektórych
zaś razach będzie większa i będzie
przekraczała nawet 20 proc.

Katastrofalny pożar teatru

Z POD GRUZÓW WYDOBYTO ZWŁOKI 41 OSÓB.

MEXICO CITY, 14. 3. (PAT.)
W miejscowości Ahualuco w stanie
Jalisco w czasie przedstawienia wy-
buchł w teatrze pożar.

Z pod gruzów gmachu dotych-
czas wydobyto zwłoki 41 osób.

Wiele osób zostało uduszonych
bądź stratowanych.

Za strajk -- śmierć

W RAJU PROLETAR JACKIM — W SOWIETACH.

RÓWNE, 14. 3. (PAT.) Dono-
szą z pogranicza, że w kolektywie
sowieckim „Oktabr“ położonym o-
bok Związła, wybuchł strajk robot-
ników, spowodowany brakiem ży-
wności i niewypłacaniem zarobków.
Włościanie okolicznych kolchozów
wycofali swe udziały w wiosen-
nych zasiewach. W wyniku przepr-
wadzonego śledztwa GPU skazała

na śmierć dwóch przywódców. —
Wyrok natychmiast wykonano.

WOJEWODA PACIORKOWSKI
W ZAGŁĘBIU.

Onegdaj bawił w Zagłębiu wo-
jewoda kielecki p. Paciorkowski,
który odbył szereg konferencji.

POŻAR NA LOTNISKU W ŁAWICY.

POZNAN, 14. 3. (wl.) Dziś w nocy
wybuchł na lotnisku wojskowym w
Ławicy pod Poznaniem pożar, który o-
bjął drewniany barak, zawierający czę-
ści składowe samolotów i narzędzi. Na
ratunek pospieszyło prócz wojska po-
gotowie straży ogniowej z Poznania.

Inne budynki w Ławicy zdołano za-
bezpieczyć. W baraku tym znajdowa-
ły się tylko stare i zużyte części samo-
lotu, tak, że straty są niewielkie.

SEKTA WYUZDANCÓW POD ZNAKIEM „KRWAWEGO KSIĘ- ŻYCZA“.

WILNO, 14. 3. — Sensacyjne-
go aresztowania dokonano we wsi
Luksze, gdzie policja wkroczyła do
domu Jana Kałuszyna, przywódcy
sekty „Krwawego księżycza“, aresz-
tując 5 kobiet i 6 mężczyzn.

Kałuszyn przybył z Mińszczy-
zny, gdzie władze sowieckie zlikwi-
dowały prowadzoną przez niego
sektę.

Po przybyciu do Polski Kałuszyn
nakłonił kilka kobiet i mężczyzn do
należenia do sekty.

Zbudował on jakiegoś potwora,
do którego paszczy wkładano ja-
dło i wlewano mleko.

Następnie rozpoczynali się or-
gje i tańce mężczyzn z kobietami.
Praktyki te odbywały się trzy ra-
zy w tygodniu.

Włościanie zgorszeni temi or-
giami zawiadomili policję.

Kałuszyn zdradza objawy obłą-
kania.

1.200.000.000 NA ZBROJENIE.

RZYM, 14. 3. Izba otrzymała pro-
jekt budżetu ministerstwa wojny na
rok 1933-4.

Zamyka się on po stronie wydatków
sumą 2.676.000.000 lirów (około miljar-
da i 200 milionów złotych) i wynosi 23
proc. ogólnego budżetu wydatków pań-
stwa.

ZAKOŃCZENIE STRAJKU NA KOP. „HELENA“.

Trwający od kilku tygodni
strajk załogi kop. Helena został zli-
kwidowany. Wczoraj rano cała za-
łoga, otrzymawszy przyrzeczenie, że
zarobki będą odtąd normalnie wy-
płacane, powróciła do pracy.

Kto wygrał na loterii?

15.000 zł. na n-ry: 144876 147247
10.000 zł. na n-ry: 118184
5.000 zł. na n-ry: 97325 122517+
127242 133864+
2.000 zł. na n-ry: 15039 18718+
25896+ 36079 43321 43955 44832 45278
54959 57249 61520 65996+ 68126+ 71639
72858+ 96330 98800 119016 115845 132084
136950 138958 140428 143002 143288 143649
145747.

1.000 zł. na n-ry: 4065 4437 4835
7561 8441 10418+ 22889 28290 29145 36680
36695+ 31487 44104 46975 49670 54324
60124 65625 75904 80158 83319 83737 84574
93693 101868 102158 102612 110430 113954
120407 120633 121236 125487 128556 129691
144660 147593

„ARJANA“?

w roli tyt. Elżbieta Bergner.

PROJEKT USTAWY SAMOKZA- DOWEJ NA POSIEDZENIU SENATU.

WARSZAWA, 14. 3. (wl.) Dziś
odbyło się plenarne posiedzenie se-
natu. Izba przystąpiła do dyskusji
nad rządowym projektem ustawy
o częściowej zmianie ustawy samo-
rządu terytorjalnego. Projekt re-
ferował senator Roman, który
wniósł o przyjęcie projektu z po-
prawkami zgłoszonymi przez komi-
sję. Poprawki senatu referował se-
nator Dworakowski. Następnie w
dyskusji zabierali głos przedsta-
wiele poszczególnych stronnictw. —
Lewica demonstracyjnie opuściła
salę obrad.

Sieć poszlak zacieśnia się koło Gorgonowej.

KRAKÓW, 14. 3. (wł.) Dzisiejsza rozprawa rozpoczęła się od zeznań asp. Responda.

ZEZNANIA ASPIRANTA RESPONDA.

Sw.: 31 grudnia o godz. 2 w nocy zostałem zaalarmowany telefonicznie przez dyżurnego oficera komendy m. Lwowa o tem, że w Łączkach pod Brzuchowicami została zamordowana córka inż. Zaremby.

Natychmiast zawiadomiłem mojego bezpośredniego przełożonego komendanta powiatowego nadkomisarza Frankiewicza, z którym w ciągu 15 minut wyjechaliśmy ze Lwowa autem zabierając po drodze z Sygniówki wiadomość Lorchę, z którym pojechaliśmy do Brzechowic.

Nie wiedząc gdzie mieści się willa Zaremby, musieliśmy jej szukać dłuższy czas. Jadąc samochodem paniektam, padał śnieg i było dość jasno. — Kiedy przyjechaliśmy do Łączek śnieg padać przestał.

Po dłuższym szukaniu znaleźliśmy willę Zaremby i tam zastaliśmy stan następujący: w hallu, dokąd weszliśmy główną werandą, było dwóch wartowników, sprowadzonych przez policję i st. posterunkowy Szwejcer, który pilnował sytuacji. Zaremba siedział w stołowym pokoju ubrany w krótkie futro.

PANI GORGONOWA

— jak później podał p. Zaremba, bośmy początkowo myśleli, że to żona Zaremby — była w swojej sypialni, ubrana w futro brązowe i siedziała na łóżku.

Pierwszą naszą czynnością było obejrzenie zwłok, oczywiście powierzone chowne, bośmy trupa nie ruszali, tylko obejrzelśmy ranę na głowie, widoczną na lewej stronie. Następnie przystąpiłem do przesłuchania Zaremby.

Po tem krótkim badaniu początkowo rozdzieliliśmy swoje czynności. Wywiadowca Lorch poszedł badać ślady do ogrodnika, ja poszedłem na posterunek przesłuchać Stasia Zarembe, a komendant Frankiewicz poszedł do p. Gorgonowej do sypialni. Na posterunku zastałem przodownika Nuckowskiego i Stasia Zarembe. Był też tam wachmistrz Trele, który — jak się dowiedziałem — pierwszy przybiegł na miejsce i pierwszy zabezpieczył ślady. Staś Zaremba był wtedy mocno podenerwowany, ja mu wprawdzie dawałem pytania, czy tej pani nie poznał, ale jego zeznania wyglądały w ten sposób:

PIERWSZE ZEZNANIA STASIA.

Twierdził, że około godz. 1-ej w nocy spał na łóżku w pokoju stołowym pod oknem i miał na uszach słuchawki. Coś o pierwszej usłyszał krótki, urwany skowyt psa. Obudzony tym skowycem, usiadł na łóżku i wyrzucił przez okno na podwórze od strony ogrodnika w tem mniemaniu, że zobaczy może kogoś, albo psa. Jakaś chwila patrzył w okno, nie widział, więc tknięty złym przeczuć, zawołał „Lusiu, Lusiu!”

Kiedy nie otrzymał żadnej odpowiedzi, zbliżył się w kierunku drzwi, które prowadziły do hallu. Kiedy nie doszedł jeszcze do drzwi, ale do tej części stałej ściany szklanej, przez szybę zauważył jakąś postać, która stała między drzewkiem a pianinem w hallu.

Muszę tu powiedzieć, że przed posterunkiem żandarmerji na wysokim słupie pali się lampa elektryczna, która stanowi część składową oświetlenia za kładow amunicyjnych, będących w są-

siedztwie. Światło od tej lampy pada wprost na werandę, światło było również wzmocnione przez odbłask śniegu.

Staś stwierdził, że kiedy zobaczył tę postać, wziął ją początkowo za Lusę i znowu zawołał „Lusiu, Lusiu!”, ale kiedy ta postać nie odpowiadała mu, zaczęło mu powstawać w głowie spostrzeżenie, że

POSTAĆ TA JEST NA LUSIE ZA WYSOKA.

Była we futrze. Chcąc się przekonać kto to jest, zaczął łusnąć pięścią w szklaną ścianę i wołać „Lusiu!” w dalszym ciągu. W tym czasie postać ta poza drzewkiem wysunęła się i znikła z werandy. Nie poszła wprost do głównego wyjścia, ale skręciła na boczne schodki na lewo, obok okna zamordowanej.

Początko Staś nie powiedział, że poznał tę postać, ale tylko stwierdził na moje pytania, że ją widział. Ja wyznałem, że jest zdenerwowany i coś przedemną. Moje zorjentowanie było, że przed powiedzeniem mi tych szczegółów bliższych chciałby się porozumieć z ojcem. Powiedziałem mu więc: „Panie Stasiu, niech pan tę rzecz traktuje po męsku. To, co się stało, to nie ostatnie. Lusia życia nie odzyska zpowrotem, ale niech pan sobie dobrze uzmysłowi, kto to była ta osoba”. Ja tu stwierdzam, że

STAŚ ODRAZU MÓWIŁ, ŻE TO BYŁA KOBIETA.

Mówił mi, że miała kolnierz, wysoki postawiony i duże rozczochrane włosy.

Po tem przesłuchaniu Stasia zabrałem przodownika Nuckowskiego i Trele, aby wyjechać bliżej szczegółów. — Idąc z posterunku żandarmerji do willi wypytwałem Trele. Odpowiedział mi, że ogrodnik został obudzony przez Gorgonową, która zakłócała pięścią w okno, że Kamiński wstał i wraz z żoną przyszedł do willi wejściem przez kuchnię. Trele stwierdził dalej, że obudzony przez Kamińskiego zaraz poszedł na miejsce i uderzyło go, że w pokoju denatki nie znalazł absolutnie żadnych śladów, któreby wskazywały, że ktoś w butach ze śniegiem wchodził do tego pokoju. W pokoju było dość ciepło i śnieg musiałby się stopić i zostawić ślady.

Muszę jeszcze dodać, że Staś powiedział mi przy pierwszym badaniu, że kiedy zobaczywszy tę postać, która mu znikła, tknięty przeczuć, wpadł do pokoju siostry i tam przy świetle padającym przez okna zauważył, jak się

wyrzili, że na łóżku jest kupa. Pytam co to jest. Mówi, że na nogach była położona poduszka. Podeszedł, podniósł tę poduszkę i zobaczył, że

SIOSTRA LEŻY W KAŁUŻY KRWI Przez chwilę oboma rękami począł poruszać głowę i zauważył, że głowa leci bezwładnie. Spozstrzegł, że siostra nie żyje, wybiegł z krzykiem: „Tateczku, Lusie zamordowali!”, do pokoju stołowego. W tym czasie kiedy był mniej więcej naprzeciw kominka w środku pokoju stołowego usłyszał brzęk łuszonego szkła. Skąd dochodził dokładnie nie zorjentował, ale był pewny, że to nastąpiło wskutek stłuczenia szkła. Na krzyk „Tateczku!”

PIERWSZA WYBIEGŁA ZE SWEGO POKOJU P. GORGONOWA.

Miała futro brązowe.

Aby tę rzecz ustalić pytam Gorgonową, kto tę szybę wybił. Pani Gorgonowa mówi, że: „Ja, kiedy wyszłam po wodę”. „Dobrze — powiadam — czy ta szybę wyleciała tak doszczętnie, że ani jeden kawałek nie został w ramie?” P. Gorgonowa mówi: „Nie, tam odłamki były, ja je usunęłam”. — „Dlaczego?” — pytam. „Bo lubię porządek”. „Ja mówię: trup leży w sąsiednim pokoju, a pani w tej chwili takie drobiazgi porządkuje”. „Ja jestem taka skrupulatna”. „Czy możliwe, żeby szkło wleciało na werandę, a nie zostało w pokoju?” „A gdzie się podziały?” — „Ja je wymiotłam, bo lubię porządek”.

To były odpowiedzi p. Gorgonowej na te moje spostrzeżenia. Uważam na podstawie praktyki, którą mam dość duża, że absolutnie ta szybka była wybita od strony zewnętrznej.

Świadek opisuje

BADANIE ŚLADÓW NO ŚNIEGU I NA ŁODZIE W BASENIE.

Ślady były w jedną stronę i zpowrotem i wtedy, gdy ja je badałem, zgłosił mi wartownik, który był za mną: — „Proszę pana komendanta, tu leży świeca” — i wskazuje na śnieg, w którym leżała dość duża

ŚWIECA.

Wziąłem tę świecę i poszedłem do Zaremby, pytając: „Panie inżynierze, takie świece ma pan w domu i ile?” Na to mi odpowiada Zaremba: „Kupiłem na święta Bożego Narodzenia trzy sztuki”. Pytam gdzie one są. Inż. Zaremba mówi — jedną całkowicie zużyłem, bo czytałem w łóżku książki, druga się u mnie dopala — a trzecia, pytam — odpowiada inż. Zaremba, jest

u mojej pani. Idziemy do sypialni p. Gorgonowej, świecy tam jednak nie ma. Inżynier Zaremba mówi, że nie wie, gdzie jest, zawsze tam stała, pytam, czy może, mówi, że stała w lichtarzu. Zaczęliśmy szukać tego lichtarza — znaleźliśmy go w pokoju stołowym, stał na kredensie. Lichtarz posiadał uszczelkę papierową i ta świeca znaleziona koło basenu zupełnie pasowała.

Tymczasem przodownik Nuckowski przeszukiwał piwnicę i w pewnym momencie przynosi mi

MOKRA CHUSTECZKA.

świeżo wypraną w czystej wodzie, wyściętą i mówi, że chusteczkę tę znalazł w piwnicy pod paczką grafitu. Tę chusteczkę wziąłem do ręki — od niej ręka mi się zwilżyła, na chusteczce zaobserwowałem ślady krwi. Poszedłem wraz z Nuckowskim do piwnicy zbadać miejsce, w którym znalazł on chusteczkę. W piwnicy zauważyłem koniec od centralnego ogrzewania, jednak ze psuty, w posadzce znajdowała się mała studzienka do ścieku wody, a na suchej posadzce leżała paczka z grafitem. To mnie uderzyło, że zwilżenie papierowej paczki z grafitem było nie od wilgoci piwnicznej, lecz właśnie od chusteczki.

Wziąłem tę chusteczkę, idę do sypialni Gorgonowej, był tam również Zaremba i proszę, żeby mi pokazała bieliznę. Pytam się — może pan Zaremba ma taką chusteczkę? — i pokazuje mi akurat taką samą, jak tę znaną w piwnicy. Pytam się czy to jest chusteczka pani — mówi, że to niejaki pani. Zwracam się do Gorgonowej — czy to pani chusteczka? — odpowiada — zdaje się, że moja.

Muszę zaznaczyć, że jeżeli chodzi

O KWESTYJĘ PSA, to stwierdzam, że pies jest wyjątkowo zły, a spuszczonego nie dawał przysiąść do siebie nikomu obcemu. Pies był zraniony w głowę, rana była ciężka, mniej więcej na 3 i pół cm. Nasunęło mi to przypuszczenie, że musiał być zraniony przez kogoś znajomego. A jeszcze jeden charakterystyczny szczegół mam do podkreślenia z wizji lokalnej trybunału lwowskiego. Kiedyśmy byli na wizji, to pies bardzo szczekał, a kiedy p. Gorgonowa podeszła do niego i zawołała „Lusiu, Lusiu!” — pies cofnął się do bady. Powiedziałem wówczas p. przesłowi, że to przypomnienie wyrządzonej mu krzywdy.

Sensacyjny anonim w procesie Gorgonowej

Obrońca dr. Woźniakowski otrzymał charakterystyczny list, na którego kopercie widniała pieczęć z Poznania. Adres brzmiał: „W. Pan dr. Woźniakowski, adwokat, Kraków, sąd okręgowy, sala rozpraw ca. Gorgonowej, dnia 11 marca br. Treść listu jest następująca:

„Wielmożny Panie Mecenasie!

W sprawie Gorgonowej proszę ująć przejmie zwrócić uwagę na następujące szczegóły:

Henryk Zaremba żył bardzo źle z żoną, bił ją i nie dawał na utrzymanie domu.

W roku 1917 zakochał się w Marji Przybylskiej, a gdy ta miała brać ślub to nakłaniał ją w przeddzień do późnej nocy, by tego nie robiła, a następnie rano w dzień ślubu strzelał do siebie z karabinu u siebie w domu i zranił się ciężko w obciężek. Leczył się długi czas u prof. Ostrowskiego i wkurzające było, gdy żona, znając przyczynę samobójstwa, nosiła mu na klinice jedzenie i pielęgnowała go.

W rok później wziął do siebie przyjaciółkę, Różę Chwieżerównę, żył z nią kilka lat, nawet osobno mieszkał. Żona

o tem także wiedziała, na protesty bił ją.

Potem przyszła Gorgonowa, wreszcie Steinerówna.

Dzieci były zdemoralizowane do ostatka. Potwierdził to szczegóły p. Kudelkowa, która zna jeszcze więcej szczegółów, która ubolewa zawsze nad demoralizacją dzieci.

Co do Lusie dalsze szczegóły opowie dyrektorka szkoły.

Do willi w Brzechowicach do dzieci zachodzili znajomi chłopcy, chodził młody Csała.

Przychodził, gdy rodziców nie było, Kamiński, a wieczorem, gdy rodzice położyli się, przychodził on słuchać radja. Miał o to awanturę ze swoją żoną.

Te szczegóły stwierdził Staś Zaremba, może Kamińska, a przede wszystkim służba i ewentualnie młody Csała.

Trzeba stwierdzić, kto krytycznego wieczora był u dzieci?

Czy panowie zwrócili uwagę, że pies mógł skowyczeć skaleczony, dopiero wtedy, gdy sprawa wyskoczyła przed okno, względnie wyszedł z werandy, a więc nie mógł swoim głosem zbudzić

Stasia, a Staś mógł usłyszeć jego głos dopiero tuż po rzekomem zniknięciu postaci, a nie, gdy ta była w domu.

Staś musiał wiedzieć, że ktoś był w domu i dlatego nie spał i zerwał się przestraszony, gdy usłyszał, nie śpiąc, głos w pokoju Lusie. Stąd jego wahania w zeznaniach.

Czy panowie zwrócili uwagę, jak Kamiński był zaniepokojony, czy Staś kogoś uciekającego nie widział, i wziął nawet ze sobą Stasia niepotrzebnie na policję, aby go po drodze wypytać i obrobić?

Radzę w każdym razie przepytwać także Kamińskiego, kto przychodził do dzieci?

Henryk Zaremba był zawsze ze służbą za panbrat. Z Kamińskim był bardzo poufale, a stąd poufaleść Kamińskiego z całym domem.

Życzę powodzenia i łączę wyrazy poważania.

Podpis nieczytelny.

„ARJANA”?
w roli tyt. Elżb. Bergner.

„ARJANA”?
w roli tyt. Elżb. Bergner.

HITLEROWSKIE NIEMCY

a sojusz niemiecko-sowiecki

Panuje powszechne niemal przekonanie, że dojście Hitlera do władzy złożyło do reszty stosunki niemiecko-sowieckie. Tu i ówdzie przebąkiwać zaczęto o nierealności zawartych w swoim czasie w Rapallo i Berlinie traktatów przyjaźni.

Zapewne, Hitler i hitlerowskie Niemcy nie są Sowietom na rękę zwłaszcza ze względu na ostry kurs zastosowany przez nowego kanciera względem niemieckiego komunizmu. Pakty o nieagresji podpisane przez ZSRR z Francją i Polską są wymowną odpowiedzią Sowietów na rozwijające się w Niemczech wypadki. Z drugiej strony jednak, mniemanie, jakoby rządy Hitlera miały automatycznie pociągnąć za sobą, jakiś ostry zwrot w polityce zagranicznej w stosunku do Sowietów byłoby zbyt pochopne. Zbyt wiele niemieckich branż przemysłowych i handlowych popieraających obecnie Hitlera, jest zaangażowanych w stosunkach gospodarczych z ZSRR na to, by stosunki niemiecko-sowieckie miały ulec gwałtownej jakiejś zmianie. Nie brak też głosów, wypowiadających się za utrzymaniem a nawet wzmocnieniem sojuszu niemiecko-rosyjskiego w dziedzinie politycznej. W pierwszym rzędzie, godny uwagi jest głos dowódcy Reichswehry gen. von Seeckta, który na łamach „Koelnische Zeitung” wyraża w tej sprawie swoje, jak też zapewne nie tylko swoje przekonania.

Bolszewizm rosyjski wcaleby nie runął, gdyby Niemcy wypowiedziały traktaty z Rapallo i Berlina. Przeciwnie, Niemcy miałyby wtedy na swej granicy wschodniej wrogów których wpływy polityczne na terytorium niemieckim nie byłyby mniejsze, niż poprzednio. Błędne jest mniemanie, jakoby przez wspólną pracę gospodarczą pomiędzy Niemcami a Rosją sowiecką wzmocniłoby się stanowisko Sowietów, a tem samem stanowisko bolszewizmu. Jedynie sanacja gospodarcza, a nie jeszcze większa pauperyzacja może doprowadzić do pożądanego stanu rzeczy. Przedewszystkiem podkreślić należy, że stosunek Niemiec do bolszewizmu nie ma nic wspólnego ze współpracą polityczną i ekonomiczną z Sowietami. Można przytoczyć jako ilustrację tego St. Zjedn. Am. Półn., które czynnie współpracują z Sowietami, mimo całej swej niechęci do bolszewizmu. Można też wspomnieć o Włoszech, które zlikwidowały krajowy ruch komunistyczny nie wyrzekając się jednak przyjaźni politycznej w stosunku do Sowietów. Zapewne Niemcy nie powinny przywiązywać zbyt wielkiej wagi do tezy rosyjskiej, odgraniczającej rząd sowiecki, reprezentujący politykę urzędową od partii komunistycznej, reprezentującej ideę rewolucji światowej. Jednak Niemcy mogą tę tezę wyzyskać, wymagając neutralności od rządu sowieckiego w stosunku do kampanji niemieckiej przeciwko krajowemu bolszewizmowi. Należy żądać, by przedstawicielstwo urzędowe Sowietów w Niemczech wstrzymało się od propagandy.

Sowiety zdają sobie doskonale sprawę z niechęci burżuazji niemieckiej do bolszewizmu. Sowiety obawiają się, by niechęć ta nie przejawiała się w dziedzinie polityki zagranicznej. Niepokój Sowietów jest większy, że dopatrują się one pewnych prób zbliżenia niemiecko-francuskiego. Narodowi socjaliści niemieccy powinni podtrzymywać myśl, że jedynie rząd, mający mocne oparcie może się zdobyć na politykę porozumienia z Sowietami bez jednoczesnego narażenia się na nie-

bezpieczeństwo ze strony bolszewizmu niemieckiego.

Rosja przykładła wiele znaczenia do sprawy wzmocnienia swego stanowiska politycznego względem Niemiec. Rosja żyje w ciągłej obawie przed dojściem do skutku przymierza mocarstw obcych, skierowanego przeciwko Rosji, zwłaszcza, o ileby do przymierza takiego przylączyła się Japonia. W tym ostatnim wypadku, Rosja znalazłaby się między młotem a kowadłem. Jednak sojusz państw środkowo i zachodnio-europejskich nie da się pomyśleć bez Niemiec. Polska, która w wypadku ataku Zachodu na Sowiety znalazłaby się w awangardzie nie mogłaby zdobyć się na żadną akcję, o ileby czuła, iż tyłom jej grożą Niemcy, któreby mogły przeciąć jej wszelką komunikację z państwami zachodnimi stanowiącymi dla Polski oparcie. Tem się też tłumaczy obawa Rosji przed wyrzeczaniem się przez Niemcy stosunków przyjaznych ze Wschodem i skierowaniem sympatii na zachód. Tem się też tłumaczy usiłowanie Rosji utrzymania w dalszym ciągu traktatów przyjaźni z Niemcami.

Czy trzeba szczegółowo się zastanawiać nad tem, jaki interes mają Niemcy w utrzymywaniu dobrych stosunków z Rosją? Zdaje się, że polityka francuska jest pod tym względem szczególnie znamienita. Poza tem, Niemcy do kontynuowania przyjaźni z Rosją skłaniałoby również stanowisko polskie oraz wspomnienie wojny światowej. Czyżby Niemcy chciały być jeszcze raz wzięte w dwa ognie? Mimo iż wojna obecnie nie zagraża niemiec-

kim granicom wschodnim, wspólna polityka niemiecka winna być sięgać dalej. Zresztą istnieją liczne pola walki, na których krew nie płynie, a jednak Niemcy winni się bić i odezwwać potrzebę poparcia. Czyżby Niemcy chciały, by flota polska mogła zagrozić północno-wschodnim wybrzeżom niemieckim i oddzielić Niemcy od Prus Wschodnich? Czyżby Niemcy chciały, aby Polska się posunęła aż do Odry? Takie ewentualności wylaniają się bezpośrednio w związku z zarzuceniem przymierza niemiecko-rosyjskiego.

Niemcy nie powinny się obawiać tego, że Rosja mimo traktatów zająć może stanowisko antyniemieckie. Niemcy nie powinny się obawiać rosyjskich paktów o nieagresji z Polską i Francją. Pakty te są właśnie jedną z konsekwencji wahań obecnej polityki niemieckiej w stosunku do Rosji. Wspomniane pakty straciłyby zresztą wszelkie znaczenie, gdyby zaszły życiowe konieczności polityczne.

Do traktatów niemiecko-sowieckich doprowadziły w pierwszym rzędzie sfery wojskowe. Nie mówiąc o przyszłych możliwościach wojennych, stwierdzić jednak trzeba, że stanowisko Niemiec zawsze winno być uwarunkowane słowem żołnierza. Opowiadając, że gen. Schlieffen wykrzyknął przed śmiercią: „Przedewszystkiem wzmocnijcie prawe skrzydło!” Dzisiaj rzucamy pod adresem niemieckich mężów stanu apel: „Przedewszystkiem nie zapominajcie zapewnić nam swobodę ruchów od tyłu!”

T. J-ski.

Zalecany przez lekarzy dla dzieci i dorosłych w przypadkach
KRZYWICY, POWIEKSZENIA GRUCZOŁÓW I WYCIĘCZENIU
OGÓLNE

JECOROL

Mag. A. Bukowskiego
(stosowany zamiast tranu)

znacznie staniał

Cena detaliczna za flakon zamiast Zł. 4 tylko Zł. 320
w nowym flaconie o podwójnej zawartości tylko Zł. 550

Rosja sowiecka zbroi się...

NOWE FORTYFIKACJE NA GRANICY ZSSR — „ŚCIANA”, WY-
RZUCAJĄCA OGIEŃ KARABINÓW MASZYNOWYCH I DZIAŁ.

W obszernym przemówieniu, wygłoszonym na uroczystym zgromadzeniu z okazji 15-lecia armii czerwonej, komisarz wojskowy Woroszyłow szczegółowo omawiał nowości, jakie wprowadzono do siły zbrojnej Sowietów. Z przemówienia tego, które dopiero obecnie zostało opublikowane na łamach prasy sowieckiej dowiadujemy się, że związek Sowietów nie tylko wyposażył poszczególne oddziały armii czerwonej w najnowocześniejsze środki obronne, ale zarazem zwracał znaczną uwagę na fortyfikację granic. Odpowiedzialne czynniki armii czerwonej po raz pierwszy ujawniają przed publicznością te fakty.

Woroszyłow m. in. powiedział: „Aby mieć pojęcie o naszej czynności, zmierzającej do wybudowania podstaw obrony związku Sowietów w ostatnich czterech latach, muszę jeszcze wspomnieć o ufortyfikowaniu naszej zachodniej i wschodniej granicy. Długość naszej granicy jest ogromna i wynosi 32.000 km. Nasze granice na wschodzie i zachodzie są otwarte i łatwo dostępne. To skłoniło nas do ich ufortyfikowania. Wyzyskaliśmy doświadczenia państw innych, zwłaszcza Francji, pokrywając część naszej wschodniej i zachodniej granicy łańcuchem twierdz. Twierdzą te broni wstępu do naszego państwa; jeżeli ktoś zdecyduje się

na zaatakować, będzie musiał najpierw zdobyć tę ścianę, wyrzucając ogień karabinów maszynowych i dział.”

Woroszyłow dalej zaznaczył, że ten łańcuch fortec spowodował znaczne wydatki państwowe, ale mimo to, tak centralny komitet partii komunistycznej, jak i rada komisarzy ludowych i wojenna rada rewolucyjna fortyfikację uznały za konieczną i dlatego też wyasygnowano na ten cel potrzebne środki. Fortyfikacja przeprowadzona została na obu granicach w ciągu pierwszej piątki.

Jest to pierwsze wynurzenie najodpowiedzialniejszego czynnika wojskowego Związku Sowietów o podobnych zarządzeniach. Trzeba przyznać, że Sowiety nie zasypiają gruszek w popiele i zbroją się w każdym kierunku.

Wiosna się zbliża!

Czas pomyśleć o sadzeniu drzewek.

Zadajeje cennika drzew i krzewów owocowych ozdobnych i bylin
FERMY ROLNEJ POWIATOWEGO ZWIĄZKU KOMUNALNEGO POW. BĘDZIŃSKIEGO
W WOJKOWICACH KOŚCIELNYCH. POCZTA ZABKOWICE.

— Ceny znacznie niższe. —

Prawa nasze do Wilna są nie wzruszone.

W DZIESIĄTĄ ROCZNICĘ PAMIĘTNEJ DECYZJI RADY AMBASADORÓW.

Dnia 15 marca mija 10 lat od chwili, kiedy rada ambasadorów wydała w r. 1923 swoją pamiętną decyzję, stwierdzającą prawne podstawy przynależności Wileńszczyzny do Polski. W ciągu tego dziesięciolecia Litwa usiłowała szereg razy i usiłuje do dziś dnia na wszelki sposób podać w wątpliwość tę niewzruszoną prawnie przynależność Wileńszczyzny do państwa naszego. Z okazji wspomnianej rocznicy warto przypomnieć podstawy prawne, nie wspominając już o historycznych i etnograficznych, na mocy których Polska włada dzisiaj Ziemią Wileńską.

Ze strony litewskiej niejednokrotnie wysuwano argument, że „dane państwo może zrezygnować z części terytorjum, na którym stworzyło swą suwerenność tylko na podstawie swej zgody, albo postępowania arbitrazowego, na które wyraziło swoją zgodę. Litwa straciła jednak Wilno bez swego zezwolenia”.

Tak jednak nie było. Wilno stanowiło wówczas obszar sporny między Polską a Litwą i rada ligi narodów nadaremnie starała się o dojście do takiego porozumienia, któreby umożliwić mogło przysądzenie tego obszaru. Chodziło tutaj więc o terytorjum (cz. pańskie. I właśnie decyzja rady ambasadorów załatwiła dopiero kwestję tego przysądzenia i nadała Wilno po raz pierwszy statut prawny, stwarzając na tym terenie polską suwerenność.

Rada ambasadorów była do tego uprawniona najpierw ze względu na tekst traktatu wersalskiego, a następnie także na mocy podstawowej zasady ogólnego, publicznego i międzynarodowego prawa: zasady faktycznego rządu.

Wedle tej zasady muszą ci, którzy w czasie zaburzeń i anarchii, podczas jakichś rewolucyj posiadają istotnie władzę w rękach, używać jej do przywrócenia porządku i zakończenia anarchii. To jest pierwotny prawny tytuł przeważnej ilości rządów francuskich, a zwłaszcza rządów trzeciej republiki. Sanckja prawna przechodzi później.

Na podstawie tego tytułu prawnego regulowały państwa sprzymierzone i stowarzyszone liczne zagadnienia europejskie po wojnie, stworzyły nowe liczne państwa, inne przebudowały i doprowadziły do porządku ich wzajemne stosunki. To czego nie udało się dokonać w układach z r. 1919 i r. 1920, przekształcono częściowo radzie ligi narodów, częściowo radzie ambasadorów. Z tego powodu ta ostatnia miała pod względem prawnym zupełnie uprawnienie do regulowania kwestyj granicznych, a szczególnie do wytknięcia na podstawie art. 87 traktatu wersalskiego granicy polsko-litewskiej, a to nawet bez zgody Litwy. Tembardziej więc była do tego uprawniona, gdy Kowno, a następnie Warszawa zażądały jej interwencji.

Dochodząc więc do końcowego wniosku stwierdzić trzeba, że na podstawie więc prawa i sprawiedliwości jest Litwa związana z decyzją rady ambasadorów z dnia 15 marca 1923 r. Wilno należy prawnie do Polski, na podstawie tego samego tytułu, co na przykład Pomorze i Polska może być pozbawiona tej posiadłości tylko na podstawie swej zgody.

W rocznicę pamiętnej decyzji rady ambasadorów, rozpoczynającej okres właściwej przynależności państwowej Wileńszczyzny, przypomnieć trzeba wszystkim i swoim i obcym, że dla Polski od lat dziesięciu nie istnieje żadna „kwestja wileńska”. Litwa nie ma najmniejszego prawa, aby kiedykolwiek wznowiać tę kwestję, która już raz ostatecznie i nieodwołalnie została rozstrzygnięta. Jeżeli prowadziliśmy lub prowadzimy jakiegokolwiek rokowania z rządem kowieńskim, to idzie nam tylko o uregulowanie stosunków sąsiedzkich z Litwą za zasadach norm międzynarodowych

Związki zawodowe górników nie zgadzają się na bezpośrednie pertraktacje z przemysłowcami.

W związku z listem inspektora pracy w Sosnowcu w sprawie konferencji dotyczącej projektowanej obniżki płac w górnictwie Zagłębia Dąbrowskiego, poszczególne związki już się w tej sprawie wypowiedziały.

Jak to wczoraj donosiliśmy, centralny związek górników na list ten dał odpowiedź, że na bezpośrednie pertraktacje z przemysłowcami się nie zgadza. Obniżka płac jest absolutnie niemożliwa i dlatego też pertraktować z przemysłowcami w tej sprawie nie będą.

Z. Z. Z. również nie zgadza się na bezpośrednie pertraktacje z przemysłowcami. Związek „Frakcja rewolucyjna” nadesłał odpowiedź, w której prosi o zwołanie konferencji za pośrednictwem inspektora pracy.

Wszystkie związki zawodowe zatem zajęły mniej więcej jednakowe stanowisko, które się sprowadza do tego, że nie dopuszczają one do obniżki płac górników.

Jeśli chodzi o przemysłowców — to w dniu wczorajszym inspektor pracy otrzymał list, w którym oświadczają oni dyplomatycznie, że nie uchylają się od bezpośrednich pertraktacji z robotnikami, czyli innymi słowy mówiąc, chętnie podjęliby rokowania z robotnikami. — Jak to już wczoraj podkreśliliśmy przemysłowcom chodzi o to, aby i niejako rozpocząć pertraktacje wyszła nie od nich, lecz od związków robotniczych.

W SPRAWIE OBNIŻKI PŁAC W HUCIE BANKOWEJ.

Pod przewodnictwem insp. Rychłowskiego odbyła się wczoraj w Dąbrowie w hucie Bankowej konferencja w sprawie obniżki płac robotniczych na niektórych oddziałach, a przede wszystkim w walcowni. W konferencji tej brał również udział sekretarz Z. Z. Z. p. Czeka. Zatem został zatwierdzony w ten sposób, że na skutek interwencji insp. Rychłowskiego dyrekcja zgodziła się zredukować swe żądania do połowy.

KONFERENCJA W FABRYCE B-CI KLAIN W DĄBROWIE.

Odbyła się wczoraj pod przewodnictwem inspektora pracy z Sosnowca inż. Federowicza i przy udziale sekr. Czeka konferencja w fabryce b-ci Klain w Dąbrowie, w sprawie obniżki płac robotniczych. Dyrekcja wysunęła projekt 15 proc. obniżki.

Inspektor pracy sprzeciwił się

kategorycznie tej propozycji, twierdząc, że robotnicy w fabryce Klain pracują w wyjątkowo trudnych warunkach, gdyż około 95 proc. robotników zarabia od 1.35 zł. do 4 zł.

Jest to jedna z nielicznych fabryk w Zagłębiu, gdzie płace robotników są tak niskie. Oczywiście traktować to należy jako bezprzykładny wyzysk. Insp. Federowicz zaproponował właścicielom następujące warunki: Robotnikom (są to przeważnie młodociani), którzy zarabiają poniżej 2 zł. podwyższyć do 2 zł. tak, aby najniższa płaca

wynosiła 2 zł., robotnikom, którzy zarabiają mniej niż 4 zł. na dniówkę, płacy nie obniżać, a robotnikom, których zarobki przekraczają 4 zł., obniżyć o 3 proc. Na pierwszy warunek dyrekcja wyraziła zgodę, dwa następne odrzuciła. Konferencja została rozbita. Dziś odbędzie się w fabryce zebranie robotników, które prawdopodobnie uchwali strajk. Dodać należy, że inspektor pracy sporządził na miejscu kilka protokołów za nieprzestrzeganie ustawowego 8 godz. dnia pracy. Robotnicy w fabryce Klain na pracują po 12 godz. na dobę.

Z zebrania powiatowego komitetu obchodu imienin marsz. Piłsudskiego w Będzinie.

Onegdaj w gmachu starostwa w Będzinie odbyło się organizacyjne zebranie powiatowego komitetu obchodu imienin marsz. Piłsudskiego.

Zebranie zajął starosta J. Boza, zaznaczając jednocześnie, że w tym roku marszałek obchodzi oprócz imienin czterdziestą rocznicę swej pracy dla dobra Ojczyzny.

Przewodniczył zebraniu dyr. Ledwos, sekretarzem dr. K. Ryder. Po zreferowaniu przez przedstawicieli poszczególnych komitetów lokalnych programów uroczystości, przystąpiono do omówienia programu uroczystości powiatowych. Po krótkiej dyskusji ustalono, że uroczystości powiatowe rozpoczną się nabożeństwem w kościele w Będzinie, po czym odbędzie się defilada wojska, policji i organizacji przysposob. wojskowego i wychowania fizycznego oraz hufców szkolnych.

Wieczorem odbędzie się akademja w teatrze miejskim w Sosnowcu. Program zapowiada: przemówienie, część koncertową oraz odegrana zostanie sztuka p. t.: „Szaleńcy”.

W szkołach uroczystości imienino we obchodzone będą dnia 18 b. m. Sprzedażą nalepek zajmą się oddziały związków strzeleckich.

Celem zdobycia większych fundu-

szów, dr. Ryder zgłosił projekt, aby wzorując się na Warszawie urządzić t. zw. „Raut bez rautu”, polegający na tem, że chętni za pewną opłatą składaliby na arkuszach swoje podpisy. Z arkuszy tych ułożonyby później księgę pamiątkową, którą następnie ofiarowanoby w hołdzie marsz. Piłsudskiemu.

Pozatem uchwalono przeznaczyć całkowity dochód z urządzonych im prez w dniu imienin marszałka na związek strzelecki pod hasłem: „Od powiedz Hitlerowi!”

Uchwalono ponadto, że uroczystości związane z 40 rocznicą pracy m. Piłsudskiego dla dobra Ojczyzny, prowadzić będzie w dalszym ciągu pow. komitet obchodu imienin marsz. Piłsudskiego.

Do komitetu powiatowego zostali wybrani starosta J. Boza — przewodniczący, prok. Salak — zastępca, dr. K. Ryder — sekretarz, pozatem: ks. prob. Peche, poseł Gosiewski, pulk. Roragiewicz, poseł Madeyski, insp. Luchowicz, dyr. Ledwos, kom. Rzeczkowski, kom. Kuźniak, radca Janik, dr. Jarzębowski, p. Kowalska p. Berbecka, p. Szenk, pulk. Smelkowski, p. Gębski i przedstawiciele prasy.

Szajka fałszerzy banknotów przed sądem okręgowym w Sosnowcu

Dziś w sądzie okręgowym w Sosnowcu rozpocznie się sensacyjny proces przeciwko jednej z najgroźniejszych szajek fałszerzy banknotów, które fabrykowano w Dąbrowie przy ul. Orzeł w drukarni „Grafika”.

Na ławie oskarżonych zasiadzie 6 osób, z czego czterech oskarżonych jest o podrabianie banknotów: Franciszek de Ville, lat 27 drukarz i grawer z Dąbrowy (Limanowskiego 50), Ilek Rottfeld, lat 37, (Sosnowiec, Targowa 16) współwłaściciel drukarni „Grafika”, Bolesław Sokół, lat 24, z zawodu drukarz (Sosnowiec, Piłsudskiego 38) i Władysław Sikora, lat 45, kupiec z Katowic (Polna 1), pozostali zaś odpowiadają za puszczenie w obieg fałszyfikatów, mianowicie: 38-letni kupiec zboża z Król. Huty, Lajb Kutner (Sobieskiego 21), 33-letni handlowiec z Katowic (Lubeckiego), Jojne Ajzner, 58-letni Jan Sokół (Sosnowiec, Piłsudskiego 38) emeryt kolejowy i 27-letni syn jego Stanisław, właściciel sklepiku przy ul. Piłsudskiego 18 w Sosnowcu. Główny fałszerz jednakże, niejaki Szpicieł, co do którego przesłuchanie kryminalnej kradzieży fantastyczne pogłoski, zbiegł prawdopodobnie do Hiszpanii.

Jak widać rozpowszechnianie fałszywych banknotów, których wypusz-

czone około 2000 sztuk, obliczone było na całe Zagłębie i Śląsk i istotnie ujawniono je w Katowicach, Rybniku, Król. Hucie i Sosnowcu.

Szajkę wykryto dzięki przytrzymaniu uczęszczającej do szkoły córki Sokola, Heleny, placącej fałszywym banknotem za cukierki na ul. Modrzewskiej w Sosnowcu oraz w wyniku rewizji, przeprowadzonej u podejrzanego o paserstwo Stanisława Matury przy ul. Wiejskiej 13 w Sosnowcu.

De Ville, Rottfeld, Bolesław Sokół, Sikora, Kutner i Ajzner odpowiadają z więzienia.

Miód

na ury ny Kresowy
po 3 zł. kg.

grzyby na lejs.e prawe

**MINOGI, ŚLEDZIE, DOBRE
MARYNATY i SERV krajowe**
towary spożywcze.

GALARETKI, BUDYNIE i pro-
szki „LUBA”.

DOBRA KAWA i HERBATE
poleca

„KOZIOLKOW I JEDRYCZEK”

Sosnowiec, 3-go Maja 21.

Ceny niskie.

Ceny niskie.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dziś: Klemensa

Jutro: Abrahama

Wschód słońca: 5.56

Zachód słońca: 17.01

RADJO

WARSZAWA.

Sroda, 15 marca.

11.40. Cech. Przegląd Prasy Polsk. 11.50. Kom. meteor. 11.58. Sygnal czasu. 12.10. Plyty. 13.20. Kom. PIM. 15.10. Kom. Państw. Inst. Eksport. 15.15. Kom. go spodar. 15.30. Kronika harciska. 15.35. Program dla dzieci. 16.00. Plyty. 16.20. Odczyt dla maturzystów. 16.40. Odczyt w jęz. ukraińskim. 17.00. Odczyt dla nau czycieli muzyki. 17.40. Plyty. 19.00. Rozmaitości. 19.15. Feljeton lit. 19.03. Pras. Dz. Radj. 19.40. Aud. z okazji Święta Na rodowego Węgier. 20.45. Tr. z Berlina. 22.00. Na widnokręgu. 22.15. Recital for tepjanowy. 23.00. Wiad. sport. 23.05. Dod. do Pras. Dz. Radj. 23.10. Kom. me teor. i kom. polic. 23.15. Muzyka tan.

WARSZAWA.

Czwartek, 16 marca.

11.40. Cech. przegląd prasy. 11.40. Komunikat meteor. 12.10. Plyty gramof. 12.30. Kom. PIM. 12.53. Tr. z Filh. Warszawskiej. 15.10. Kom. Państw. Inst. Eks portowej. 15.15. Kom. gospod. 15.25. Pio senki z plyt. 15.35. Kluby kobiece jako ogniska myśli. 17.00. Plyty. 17.40. Odczyt p. t. Znaczenie kolorji dla pań stwa. 17.55. Program na dz. nast. 18.09. Odczyt dla maturzystów. 18.20. Wiad. bież. 18.25. Muzyka lekka. 19.00. Rozmai tości. 19.20. Kom. roln. 19.30. Kwadrans li. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Muzyka lekka. 20.55. Wiad. sport. 21.00. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.30. Romeo i Julia. 22.15 muzyka tan. 22.55. Kom. meteor i kom polic. 23.00. Muzyka tan.

KATOWICE.

Sroda, 15 marca.

11.40. Cech. przegląd prasy. 11.57. Sygnal czasu z Warszawy. 12.10. Plyty 12.15. Kom. gospod. 13.20. Kom. meteor. 15.10. Kom. z Warsz. 15.25. Intermezzo muz. 15.35. Program dla dzieci. 16.00. In termazzo muz. 16.20. Odczyt dla matura zystów. 16.40. Intermezzo muz. 17.00. Odczyt dla maturzystów 17.17. Intermez zo muz. 17.40. Odczyt z Warsz. 17.55. Pro gram na dz. nast. 19.00. Tr. z Warsz. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Kom. Zw. Mł. Polsk. 19.30. Tr. z Warsz. 20.45. Tr. koncertu z Berlina. 23.00. Skrzynka poczt. w jęz franc.

—o—

Z KIELC.

(k) Tepem narzędziem. Berkowicz Josef, zam. w Kielcach przy ul. Ko ziej nr. 13, zameldował, że Tarka Majer, właściciel jatki przy ul. Lipowej w Kiel cach, na tle sprzeczki o mięso zadał mu ciężkie uszkodzenie ciała jakimś tępem narzędziem.

(k) Pożary. W mieszkaniu Janoza ka Stefana przy ul. Zagnańskiej nr. 44, wskutek nadmiernego napalenia w pie cu zapaliła się kanapa, stojąca obok roz palonych drzwiczek żelaznych, od k'ó rej następnie zapaliły się inne meble. W mieszkaniu tem nikogo nie było. O gień ugasiła straż pożarna. Straty wyno szą 450 zł.

— We wsi i gminie Irządze, pow. włoszczowskiego, w zagrodzie Siwka Jana wskutek złej konstrukcji komina — wybuchł pożar, który następnie prze niósłszy się na sąsiednie zabudowania Kondaly Franciszka, zniszczył ogółem 1 dom mieszkalny, oraz zboże i część sprzętów domowych. Ogólne straty wy noszą 1752 zł.

(k) Kradzieże. Karaman Józef, zam. w Kielcach przy ul. Śniadeckich nr. 24, stwierdził kradzież różnej garderoby damskiej i naczyń kuchennych, łącznej wart. 25 zł.

Z SOSNOWCA.

ZAGINIĘCIE 14-LETNIEJ DZIEW CZYNKI.

Wczoraj zgłosiła się do naszej redakcji Marjanna Poszwa, zam. przy ul. Wąskiej 11 w Sosnowcu, komuniku ją, że jeszcze dnia 4 lutego br. wysłała córkę 14-letnią Jadwigę do powiatowej kasy chorych, celem otrzymania numerka do lekarza. Córka dotychczas do domu nie wróciła.

Osoby, które wiedziałyby coś o zaginionej, proszone są o powiadomienie zrozpaczonej matki, według wyżej wskazanego adresu.

Zaginiona jest blondynką, wzrostu niskiego, ubrana była w sukienkę w kratę i chustkę na głowie.

ISTORIA z BRYLANTOWEMI KOL CZYKAMI W SOSNOWCU.

Do Sury Rabinowiczowej, zam. przy ul. Sienkiewicza 11 w Sosnowcu podeszło dwóch nieznanych jej osobników i zaproponowało jej następującą transakcję.

Osobnicy ci pokazali Rabinowiczowej dwa pierścionki, rzekomo brylantowe, prosząc ją by je sprzedała u jubilera, a jednocześnie wzięli jako zastaw 200 zł. Po spieniężeniu pierścionków Rabinowiczowa miała otrzymać z powrotem swoje 200 zł. i za fałszywe 100 zł. Łatwowierna kobieta, nie przeczuwając podstępny, zgodziła się na propozycję nieznanych osobników, wzięła im 200 zł., zabrała kolczyki i bezwładnie udała się z nimi do jubilera. Okazało się, że brylanty są zwykłymi szlachetnymi oszlifowanymi szkiełkami, wartości kilku złotych.

Właściciele „brylantów” ulotnili się bez śladu. Policja szuka

Zjazd sekretarzy gmin powiatu olkuskiego w Olkuszu.

W ubiegłą niedzielę w sali posiedzeń magistratu m. Olkusza, odbyło się walne zebranie powiatowe członków związku pracowników administracji gminnej pod przewodnictwem p. W. Kulki, sekretarza gm. Pilica.

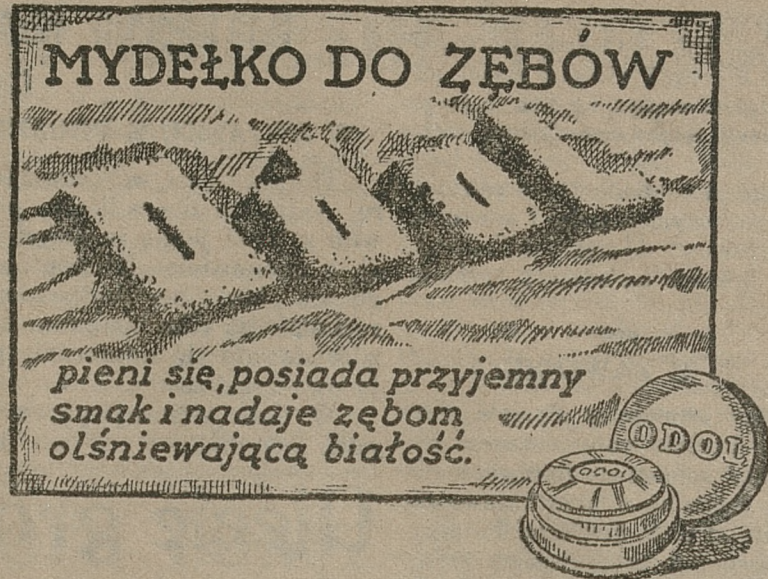
Po zagajeniu zebrania przez prezesa oddziału, p. Florczyka, dłuższy referat o nowej ustawie samorządu gminnego, wygłosił delegat centralnego zarządu związku pracowników administracji gminnej p. Krasowski z Warszawy. Prezes powiatowego komitetu LOPP, wicestarosta Trzaniel wygłosił przemówienie o dążeniach LOPP, i potrzebie współpracy pp. sekretarzy na terenie swych gmin. O zadaniach i znaczeniu morza i Pomorza dla Polski, obszerny referat wygłosił prezes miejscowego koła L. M. i K. p. Petrykowski.

Zebrani dyskutowali na temat pracy zawodowej, roli sekretarza, w pracach społeczno — państwowych, o ubezpieczeniu emerytalnym itd.

Sprawozdanie z działalności zarządu za rok ubiegły odczytał p. Florczyk, kasowca p. Zadrozny i komisji rewizyjnej p. Kulka. Po udzieleniu absolutorium zarządowi, wybrał ponownie to samo władze powiatowe ZPG., a mianowicie: pp. Jak. Florczyka (prezes), Wł. Mazura (sekretarz) i J. Zadrozny (skarbnik). Komisja rewizyjna: pp. Kulka, Glanc i Pytel; zastępcy: pp. Kukulski i Karwacki.

Budżet na rok bieżący przyjęto w wysokości zł. 624.50.

Na zebraniu był obecny inspektor samorządu gminnego, p. K. Martyniak, oraz delegat związku PAG. pow. będzińskiego p. Dada.

pieni się, posiada przyjemny smak i nadaje zębom olśniewającą białosć.

Łańcuch oszustw podatkowych i aresztowań w Zagłębiu.

Rewizje ksiąg buchalteryjnych na kopalni „Flora” — Dyrektor Zwoliński nadal pozostanie w więzieniu.

W ciągu niespełna miesiąca czasu na terenie Zagłębia wykryto aż 6 afer podatkowych, przyczem na polecenie prokuratora przy sądzie okręgowym w Sosnowcu aresztowano ogółem 9 osób.

Ten niezwykle łańcuch oszustw, których kombinacji rozpoczęli trzej dyrektorzy i współwłaściciele kopalni „Helena”, a mianowicie: Łaznowski, Hamburger i Moszek Szpiro. Ci oto panowie narazili skarb państwa na olbrzymie, bo dochodzące do kilkuset tysięcy złotych straty. W machinacjach pp. dyrektorów współdziałał ich buchalter Cie-

działających świadomie na szkodę skarbu państwa.

Jak to już donosiliśmy, śledztwo w tych sensacyjnych sprawach dotychczas jeszcze nie zostało całkowicie ukończonych, dlatego też nie możemy jeszcze podać szczegółów. Dalsze śledztwo prowadzi energicznie sędzia śledczy drugiego rewiru p. Nowak, który w rozmowie z nami oświadczył, że już w tych dniach dochodzenie zostanie zakończone całkowicie, a wówczas będzie mógł nam udzielić szczegółowych informacji.

W całym Zagłębiu krążą najroz-

(b) Imieniny marsz. Piłsudskiego w Wojkowicach Kom. Odbyło się organizacyjne zebranie komitetu obchodu imienin marszałka Piłsudskiego. Wyłoniony na zebraniu komitet w osobach p.p. L. Sitko, Cuk, Trzaskalski, Rabstyn, Mikurda, Świerczewska, Kamińska, Kamiński i Kowalik odbył dwa posiedzenia i opracował następujący program obchodu:

Dnia 19 marca b. r. o godzinie 10-tej zbiórka organizacji i publiczności przed pomnikiem Kościuszki, o godz. 10.30 wyjazd do kościoła na uroczyste nabożeństwo. Po nabożeństwie rozwiązanie pochodu.

O godzinie 17 uroczysta akademja w sali straży pożarnej. Na program akademji złożą się uroczyste przemówienia chóru, deklamacje, obrazki sceniczne i produkcje muzyczne miejscowej orkiestry obywatelskiej.

Do organizacji pochodu i objęcia ogólnej komendy zaproszono p. L. Sitko,

BAR

Sosnowiec, ul. PIŁSUDSKIEGO 2.
(dom p. Rejchera)

**WYDAJE GORĄCE PORCYJKI
ŚNIADANKOWE Z MASZYN.**

Bufet obficie zaopatrzony w świeże zakąski oraz wielki wybór trunków firm krajowych.

UBIADY SMAŻONE Z 3 DAŃ
zł. 1.10.

Kuchnia wzorowo prowadzona przez znanego w Zagłębiu kucharza Jana Skurę.

Ceny niskie. — Obsługa uprzejma i solidna.

UWAGA: Przez cały dzień gorące zakąski z maszyny.

TEATR ALNY

Gdy bóle dreczą...

Bóle reumatyczne w stawach i mięśniach, neuralgie i bóle głowy z powodzeniem uśmierzają i usuwają tabletki Togal. Togal wstrzymuje nagromadzenie się kwasu moczowego, zwalczając w ten sposób w zarodku te niedomagania. Togal nie wywiera ubocznego szkodliwego działania. We wszystkich aptekach. Należy jednak zwracać baczną uwagę na oryginalne, nieuszkodzone opakowanie.

Togal

Z BĘDZINA.

RATUJMY DZIECI POLSKIE NA OBCYZINIE PRZED WYNARODOWIENIEM

Staraniem powiatowego komitetu zbiórki funduszu dla szkolnictwa polskiego zagranicą odbył się w Będzinie wielki wiec propagandowo-informacyjny o szkolnictwie polskim zagranicą.

Zagail wiec okolicznościowym przemówieniem prezes powiatowego komitetu starosta Boxa, poczem prelekcje na temat stanu szkolnictwa polskiego zagranicą wygłosił dyr. Ledwos.

Prelekcji zebrani wysłuchali z dużym zainteresowaniem i zrozumieniem, uważając za konieczne przeprowadzenie wyteżonej akcji celem przyjęcia z pomocą szkolnictwu polskiemu zagranicą.

W wiecu tym wzięło udział zgórą 700 osób.

Patriotyczną tę manifestację zakończono hymnem narodowym, odegranym przez orkiestrę będzińskiej straży ogniowej.

ŚMIERĆ ROBOTNIKA NA KOP. TOW. GRODZIECKIEGO.

Na dole kopalni towarzystwa Grodzieckiego w Grodźcu, przejechany został przez wózek, naladowany węglem Wojciech Witkowski, doznając ogólnego potłuczenia ciała.

W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala, gdzie po dłuższych męczarniach życie zakończył.

Hurt! Detail!
**POKOST SZYBKOSCHNACY, —
FARBY, LAKIERY I PENDZLE**
po cenach najniższych poleca
Skład apteczny
S. MONETA
DĄBROWA GÓRNICZA, ul. 8o,
bieskiego 29

szkowski, który, jak to donosiliśmy, wypuszczony został w ostatnich dniach na wolność.

Drugą kolei podobną aferę wykryto w Dąbrowie, aresztując jednego z najbogatszych kupców zagłębiowskich, generalnego dostawcę i głównego odbiorcę węgla kopalni „Flora”, Arona Guttmana — Guttman dopuścił się podobnych nadużyć jak i dyrektorzy kopalni „Helena”, przyczem — jak wykazało śledztwo — ogólna suma strat, jakie poniósł skarb państwa znacznie przekracza sumę wynikłą z kombinacji właścicieli kop. „Helena”.

Następnego kombinatora podatkowego wykryto znów w Dąbrowie. Jest to właściciel hurtowni tytoniowej Jakób Frydman.

Olbrzymią sensację w całym Zagłębiu, a Przedewszystkiem w sferach przemysłowych wywołało aresztowanie dyrektora kopalni „Flora” w Dąbrowie Mikołaja Zwolińskiego.

Jak się okazało, p. dyrektor, jako ultranarodowiec utrzymywał ściśle kontakt z generalnym dostawcą kopalni, aresztowanym już uprzednio Aronem Guttmanem. Widocznie endeckie przekonania aresztowanego nie wchodziły w rachubę, jeśli szło o interes...

W tym samym dniu policja aresztowała również znanego w Będzinie kupca zbożowego M. Erlicha. Erlich, jak i jego poprzednicy dopuścił się podobnych nadużyć. Litając nazwisk oszustów zamykają aresztowani przed niedawnym czasem bracia Federowie, właściciele rozlewni spirytusowej w Będzinie, którzy olbrzymią ilość spirytusu i wódek puszczili na rynek, bez kontroli monopolu państwowego, czem narazili skarb państwa na bardzo poważne straty.

Opinia publiczna nie może przejść nad temi nadużyciami do porządku dziennego, gdyż są to przestępstwa, które trzeba szczerze omówić, a sprawców nadużyć publicznie napiętnować, jako

maitsze pogłoski na temat aresztowanych. Głównie zainteresowanie skupia się, ze zrozumiałych chyba powodów, koło osoby dyrektora kopalni „Flora” Mikołaja Zwolińskiego, znanego szeroko w kołach towarzyskich Zagłębia i Arona Guttmana, generalnego dostawcy tejże kopalni.

Wśród przyjaciół partyjnych p. dyrektora, od początku jego aresztowania, panuje konsternacja. Nie dziwnego. Jeden z liderów endecji i człowiek zaufany partii aresztowany za oszustwa podatkowe.

W dniu wczorajszym rozeszły się pogłoski, że Zwoliński został zwolniony z więzienia. Chcąc sprawdzić te wiadomości zwróciliśmy się telefonicznie do prokuratora sądu okręgowego w Sosnowcu p. Samka, który nam oświadczył, że Zwoliński siedzi w więzieniu.

Od kilku dni krążą po Zagłębiu inne pogłoski, dotyczące Guttmana, a mianowicie w mieszkaniu Guttmana miano znaleźć sztabę złota. (!?)

Czy pogłoski te są prawdziwe trudno narazie stwierdzić. Notujemy je jedynie z obowiązku dziennikarskiego.

Zarówno w sprawie Guttmana, dyr. Zwolińskiego, dyrektorów kopalni „Helena” i innych aresztowanych zabiegają znani zagłębiowscy adwokaci, chcąc zwolnić ich za kaucję. Wszystkie jednak starania w tym kierunku nie odniosły dotychczas żadnego skutku. Prokurator Salak jest nieugięty i oświadcza, że do czasu sprawy sądowej nie zwolni żadnego z więzienia.

Dodać należy, że w związku z aresztowaniem dyr. Zwolińskiego, władze skarbowe wyznaczyły specjalną komisję, która przez kilka dni badała szczegółowo księgi kopalni „Flora”.

Ponieważ ujawnianie wyników kontroli mogłoby utrudnić śledztwo, dlatego też wyniki te są narazie trzymane w tajemnicy i nie o nich dotychczas nie wiadomo.

komendanta straży pożarnej. Do kierownictwa akademji zaproszono p. Józefa Kowalika. Dekoracją sali i sceny zajmie się koło gospodyń wiejskich i legion młodych.

Z DĄBROWY.

(d) Z działalności organizacji w Strzemieszycach. Komenda obwodu legjonu młodych w Strzemieszycach urządziła dnia 18 bm. o godz. 6 wiecz. miesięczne zebranie członków, na którem zostanie wygłoszony odczyt pt. „Obecna polityka Europy a przeważnie Niemiec”.

Zarząd związku rezerwistów koła gminnego w Strzemieszycach przyjmuje zapisy do chóru męskiego, który się odbywać będzie w poniedziałki, wtorki i środy od godz. 18—20 do dnia 20 bm. Kierownikiem chóru został ref. wych. obyw. p. M. Feldman.

Zbiórka koła celem przeprowadzenia ćwiczeń odbędzie się w dniu 16 bm. o godz. 17-ej na placu alarmowym przy szkole pow. nr. 2 ćwiczenia będzie prowadził zastępca kom. Wł. Koterwa.

Z CZELADZI.

(e) Magistrat obniżył ceny uboju rzeźnikom w Czeladzi. Wczoraj magistrat czeladzki powziął uchwałę w sprawie obniżki cen uboju w rzeźni miejskiej.

Magistrat uwzględnił żądania rzeźników i mimo, iż w Czeladzi stawki od uboju są niższe, niż w innych miastach Zagłębia obniżył je od 15 — 18 proc.

Z dniem dzisiejszym obowiązują będą następujące stawki: od krów i świń 6 zł. (poprzednio 7 zł.), od cieląt, owiec, kóz i psów do 50 kg. 1.50 zł. (poprzednio 2 zł.). Cena uboju wołu nie uległa obniżce i wynosi 7 zł.

Do tak poważnej obniżki cen skłoniły magistrat przyrzeczenia rzeźników, iż obniżka ceny uboju zwiększy w dużym stopniu ilość bitych świń i krów w rzeźni czeladzkiej. Dotychczas częściej rzeźników dokonywała uboju na Górnym Śląsku.

(c) Odczyty. Staraniem miejskiej komisji PW. i WF. w Czeladzi p. Białziński dziś o godz. 7 wiecz. w szkole na Skalce wygłosi odczyt na tem. „Obowiązek pracy w przysposobieniu wojskowym“.

Drugi odczyt o alkoholizmie również w dniu dzisiejszym o godz. 7 wiecz. w lokalu „Kuzniey“ wygłosi dr. Jerzy Kozarski. Wejście na odczyty bezpłatne.

Z ZAWIERCIA.

(z) Kółko rolnicze w Porębie. Odbyło się w Porębie walne doroczne zebranie kółka rolniczego. Sprawozdanie z ogólnej działalności oraz kasowe za rok 1932 złożył p. A. Machura. Po przyjęciu sprawozdań, ustępującemu zarządowi udzielono absolutorjum. Następnie dokonano wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli pp.: Bolesław Koźmiński prezes i przewodniczący sekcji pszczelarskiej, wiceprezes K. Skrzypczyk, sekretarz A. Machura, — skarbnik S. Gola; członkowie: I. Dziechciarzyk, M. Krason, T. Drabek. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: A. Skrobacz, L. Góral, J. Dziechciarzyk, delegatem na walne zebranie OTO i KR. wybrany został M. Krason. W wolnych wnioskach poruszono cały szereg spraw, na które wyzyspujących wyjaśnić udzielał instruktor OTO i KR. p. W. Wereszczaka.

(z) Z walnego zebrania zw. podoficerów rezerwy w Łazach. W ubiegłą niedzielę odbyło się walne zebranie członków związku podoficerów rezerwy w Łazach.

Po zreferowaniu sprawozdań z działalności zarządu, kasowego i komisji rewizyjnej, ustępującemu zarządowi udzielono absolutorjum.

Następnie przystąpiono do wylornu władz kółka, w skład których weszli pp. prezes Władysław Rakowski, członkowie zarządu: Władysław Pajak, Antoni Zagala, Stefan Stankiewicz, Władysław Sił, Eugenjusz Czekański, Piotr Osuchowski, zastępcy: Stanisław Waluda, Bolesław Wnuk i Feliks Czernik. Komisja rewizyjna: Franciszek Molen da, Jan Rudy i Józef Zdunkiewicz. — Sąd koleżeńcki: Kazimierz Wierutski, Stanisław Sularz, Ignacy Lorek, zastępcy Zygmunt Szymański i Feliks Kowalczyk. Referent oświatowy Bronisław Fajt, zastępca Henryk Pokora. Delegaci na zjazd: Stefan Stankiewicz i Bronisław Fajt.

Na kopalni Klimontów wymowiono pracę całej załodze

W ZWIĄZKU Z PROJEKTOWANEM ZATOPNIENIEM KOPALNI

Towarzystwo warszawskie, które — jak to donosiliśmy, postawiło zatopić jedną ze swych kopalni, a mianowicie „Klimontów“, drugą zaś „Mortimer“ całkowicie unie ruchomić na czas nieograniczony — zdecydowało się ostatecznie projekty swe zrealizować.

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych na kopalni

wywieszone zostało zawiadomienie, że w związku z projektowaniem zatopieniem kopalni, dyrekcja wymaga pracę wszystkim robotnikom.

Robotnicy, którzy zgłosili się do pracy na drugą zmianę, po krótkiej naradzie postanowili zastrajkować. Robotnicy porzucili pracę i nie opuszczają terenu kopalni.

Ujęcie groźnego bandyty poszukiwanego przez władze województwa kieleckiego.

W ostatnim czasie wydział śledczy w Katowicach i posterunek w Mikołowie, dowiedział się, że na terenie pow. katowickiego i pszczyńskiego ukrywa się i „działa“ od 1931 r. poszukiwany przez władze bandyta, 40-letni Ignacy Grzybowski, pochodzący z woj. kieleckiego. Grzybowski, który odsiedział już karę 15 lat więzienia za zabójstwo, poszukiwany był od 1931 r. przez prokuraturę w Katowicach, celem odbycia kary kilkuletniego więzienia, oraz przez wydział śledczy za 2 napady rabunkowe w woj. kieleckim i morderstwo popełnione 31 marca ub. roku na osobie Dajerowej Anto-

niny w Siemoni, pow. będzińskiego

Poza tem Grzybowski jest podejrzany o dokonanie zabójstwa na terenie G. Śląska.

W nocy z soboty na niedzielę, wydział śledczy otrzymał poufną informację, że Grzybowski pojawił się w Wełnowcu. Na miejsce udali się funkcjonariusze wydziału śledczego z Katowic, oraz posterunkowi z post. w Wełnowcu, którzy zauważyli nad ranem o godz. 4 bandytę, wkraczającego do jednego z domów. Policja bandytę obezwładniła i rozbroiła, sprowadzając go do Katowic.

Jakie pokarmy utrzymują zęby w dobrym stanie.

Grupa lekarzy amerykańskich przeprowadziła szereg doświadczeń i obserwacji nad wpływem różnych pokarmów na stan uzębienia u młodzieży i dzieci. Lekarze ci doszli do wniosku, że przy odżywianiu się, w którym przeważają produkty mączne zęby stają się łamliwe i przejawiają się w nich karyesy, tak samo, jak przy odżywianiu się produktami ubogimi w witaminę D zabezpieczającą organizm przed rachizmem. Dla sprawdzenia naocznego hipotezy przeprowadzono doświadczenia z dwiema grupami dzieci, z których pierwszą otrzymała pokarmy obfitujące w witaminę D, jak tran, żółtko mleko, druga zaś — pokarmy przeważnie mączne. Już po kilku tygodniach okazało

się, że dzieci pierwszej grupy miały zęby wdaleko lepszym stanie, niż dzieci z drugiej grupy, że karyesy w zębach, o ile już istniały, wypełniły się masą kostną i pokryły szkliwem.

W wyniku dalszych badań porównawczych stwierdzono, że mieszkańcy samotnej wyspy na południowym Atlantyku, odżywiający się przeważnie rybami i kartoflami, cierpieli znacznie rzadziej na caries w zębach, niż mieszkańcy innych wysp, gdzie pożywienie było bardziej urozmaicone i obfitujące w pokarmy mączne.

REKLAMA JEST DZWIIGNIĄ HANDLU!

późnej jesieni. Doktor, którego coraz liczniejsi pacjenci zatrzymywali w Paryżu, na dni świąteczne tylko zjeżdżał do Ustronia i tam młodzi ludzie w chwili słabości, mimo intencji nieschodzenia z drogi honoru i obowiązku, dopuścili się grzechu wiarołomstwa.

IX.

Dziewiąta wieczorem wybiła na zegarze. Służba pracowała na ulicy Garanciere zebrana w kuchni gawędziła, dochodząc przyczyn nagłego wyjazdu brata pana hrabiego.

Honorjusz w pokoju swoim na piętrze zajęty był wpisywaniem do rejestru wydatków domowych, gdy nagle wśród cichej ulicy rozległ się turkot powozu, który przystanął przed bramą.

— Kto może przyjeżdżać o tak późnej godzinie? — zadawał sobie kamerdyner pytanie, schodząc na odgłos dzwonka.

— To pan hrabia! — brzmiał donośny głos stangreta.

Rzeczywiście Maksymiljan do Vadans wszedł do oświetlonego naprędce przedsionka.

— Nie oczekiwaliście mego powrotu, jak widzę — rzekł hrabia, spostrzegając zdziwienie na twarzy Honorjusza.

— Nie przeczę — odparł lokaj — radzi jesteśmy powitać pana hrabiego, sądziliśmy jednak, że nieobecność jego potrwa jeszcze ze trzy miesiące.

Czy wiesz, że KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI w Żądzie przyjmuje na oprocentowanie wkłady na książeczki oszczędnościowe począwszy od jednego złotego!

(z) Świetlica dla bezrobotnej młodzieży w Łazach. W Łazach odbyło się otwarcie i poświęcenie świetlicy dla bezrobotnej młodzieży, urządzonej przez miejscowy oddział związku pracy obywatelskiej kobiet. Poświęcenia dokonał ks. prob. Opalski. Z ramienia władz administracyjnych w uroczystości tej wzięli udział starosta Konopacki i sekretarz wydziału powiatowego p. S. Małanowicz. Okolicznościowe przemówienia wygłosili ks. prob. Opalski, starosta Konopacki, delegatka powiatowego ZPOK. p. Pytlaszewa oraz kierowniczka nowotwartej świetlicy p. Jewdokimowa. Podczas uroczystości przygrywała orkiestra kolejowa.

WIEZIEN ZBIEGŁ Z ARESZTU, BO BYŁ GŁODNY.

Z aresztu gminnego w Koziegłowach, gdzie osadzani bywają drobni przestępcy, zbiegł po wyginięciu kraty niejaki Antoni Janicki, lat 25 z Mzyki, pow. zawierciańskiego. Natychmiast zaalarmowano okoliczne posterunki i zarządzono obławę, która nie dała zresztą żadnego rezultatu, a całe Koziegłowo przez 24 godziny nie mówiło o niczem innem, jak o ucieczce więźnia.

Tymczasem Janicki, będąc poprostu głodny i zmarznięty, wymknął się ze źle zabezpieczonej celi i udał się do domu, gdzie najadłszy się dosyta, zjawił się nazajutrz u wrót aresztu.

Groteskowa ucieczka więźnia w Koziegłowach znalazła epilog na wczorajszej rozprawie w sądzie okręgowym w Sosnowcu, który skazał Janickiego na tydzień aresztu.

—ooo—

Z OLKUSZA.

(ol) Do Góddöl. Z hufca harcerek w Olkuszu, na wszechświatowy zjazd harcerek do Góddöl (Węgry) wyjeżdżają: ks. dr. Piskorz (kapelan hufca), prof. A. Wiatrowski (przewodniczący sekcji wycieczkowo - krajoznawczej) i M. Kaczmarczyk (komendant hufca).

POWIEŚĆ.

17

— Bylem tego pewny — mówił do brata Maksymiljan, wróciwszy do Paryża po czterech miesiącach nieobecności — wiedziałem, że mogę na ciebie rachować, że nie potrzebuję przerywać przyjemnego pobytu we Włoszech.

W ciągu choroby i rekonwalescencji hrabiny Gilbert nauczył się lepiej cenić bratową, poznał jej niewinne, kochające serce jej prawy charakter.

— Jakże niedorzecznym jest Maksymiljan — myślał — skoro nie umie ocenić należyte takiego skarbu. Gdybym był mężem Joanny, uwielbiałbym ją z całej duszy.

Naraz spostrzegł, że żywi już dla niej to uwielbienie. Przeraził się i oburzył. Kochać żonę swego brata! Co za hańba!

Wstrętnym był sam sobie; chciał uciekać, zaraz jednak zaczął pakować z własnym sumieniem. Co znaczyło występne uczucie, skoro ta, która je wzbudzała nigdy o niem wiedzieć nie będzie. Trudno stłumić bicie serca, ale usta można zmusić do milczenia. Gilbert przysięgał co-

bie, że ani przemówi, podobnie jak Joanna składała w duchu przyrzeczenie, że pozostanie uczciwą kobietą.

Na nieszczęście jej podobnie jak Gilbertowi otworzyły się niebawem oczy, zrozumiała, że kocha człowieka, który wyratował ją od śmierci... Ona także oburzała się, rumieniła ze wstydu, pocieszała się również myślą, że jej występna miłość żadnem słowem nie będzie zdradzona.

Niestety, fatalizm wynikający z takiego położenia silniejszym był od ich postanowień.

Te dwie szlachetne, prawe, gotowe do poświęceń istoty, złączone od czuwaniem wspólnie namiętnem uczuciem, pozostawione w niebezpiecznym osamotnieniu, wbrew własnej woli, nieświadomie prawie, padły sobie pewnego wieczora w objęcia.

Maksymiljan wyjechał wówczas do Indji, na dłuższą podróż, mającą trwać rok cały.

Pan de Vadans, jak wiemy miał posiadłość w Compiègne, gdzie Joanna spędzała czas od wiosny do

— Miałem taki zamiar, zmieniłem go jednak... Gdzie mój brat?

— Nie wiem... pan Gilbert otrzymał dopiero o szóstej depeszę i wyjechał śpiesznie, oznajmując, że na noc nie wróci... Zdawał się zaniepokojony... depesza była może od pacy hrabiny.

— Od mojej żony! — zawołał Maksymiljan — niema pani Vadans w domu?

— Pani hrabina bawi w Compiègne od czasu wypadku... Pan hrabia o tem nie wie nic?

— Jakże mógłbym wiedzieć, skoro w drodze nie dochodziły mnie ani listy, ani telegramy.

O jakim mówisz wypadku?

— Pani hrabina wywichnęła nogę.

— Kiedy to się przytrafiło?

— Miesiąc temu przeszło.

— Kto ze służby jest przy niej?

— Nikt, panie hrabio.

— Jaki, nikt z was nie podałby usługiwać chorej?

— Chcieliśmy wszyscy udać się do Compiègne, ale pan Gilbert zabronił nam wydalac się z pałacu.

— Któż tedy dogląda pani?

— Dozoreczni wybrana przez pana Gilberta.

— Od miesiąca żaden z was nie pomyślał, że należy dowiedzieć się oświadczyć o zdrowie pani hrabiny? — pytał gospodarz, marszcząc czoło.

d. c. n.

(ol) Zebranie robotników fabr. Westena. W niedzielę w sali domu robotniczego w Olkuszu odbyło się ogólne zebranie robotników fabr. Westena, na którym sekretarz zw. metalowców, p. Anger z Sosnowca podał do wiadomości ogółu robotników rezultat konferencji w sprawie zmiany warunków płac wszystkim robotnikom przez fabrykę Westena w Olkuszu.

Na zebraniu zapadła uchwała o wystąpieniu delegata do Warszawy z interwencją o pozostawienie przez fabrykę płac dotychczasowych. Wśród robotników zbierane są obecnie składki na podróż delegatów.

(ol) Gmina Kroczycze za przyłączeniem do Zawiercia. Przed kilku dniami odbyło się w gminie Kroczycze gromadzkie zebranie, na którym większość gminniaków opowiedziała się za przyłączeniem do powiatu zawierciańskiego z uwagi na bliskość Zawiercia i lepszą komunikację. Przeciwno tej uchwałie zaprezentowały trzy największe wsie w tej gminie, mianowicie: Pradla, Goluchowice i Siedliszowice, przy czym protest swój złożyły w dniu wezwanym na ręce starosty olkuskiego, prosząc o wydzielanie tych wsi z gminy kroczyczyckiej i utworzenie, zgodnie z nową ustawą samorządową, nowej gminy, pozostawiając ją przy powiecie oluskim.

Nowa gmina miałaby przeszło trzy tys. mieszkańców o obszarze przeszło 5 tys. morgów ujęlęjszej prawie ziemi w powiecie oluskim. Prośba trzech wsi przedstawiona zostanie do decyzji wyższym władzom.

(ol) Nowy związek podoficerów rezerwy w Skale. W ubiegłą niedzielę odbyło się w Skale pod Ojcem zebranie podoficerów rezerwy, na którym owołano do życia koło tej placówki w Skale. Po dyskusji i referacie wiceprzewodniczącego, p. Nowociemna o celu i zadaniach związku, zebrani w liczbie 49 podoficerów rezerwy wybrali zarząd koła na czele z pp. F. Sulkow-skim (prezes), A. Starczyńskim (wiceprezes) i Wojtowiczem (komendant). Zebranie odbyło się pod przewodnictwem p. Nowociemna. Koło Olkusz reprezentował p. Aleksander Günter.

(ol) Nowe władze straży w Bedkowicach. W ubiegłą niedzielę odbyło się walne zebranie ochotniczej straży ogniowej w Bedkowicach, gm. Cjanowice. Po przyjęciu sprawozdania zarządu i udzieleniu absolutorium, powołano nowy zarząd z następujących osób pp.: Wiktor Spyt — prezes; Józef Sroka — zastępca; Piotr Chmura — sekretarz; Piotr Szosiek — skarbnik; Jan Szosiek — naczelnik; Edward Loren — gospodarz. Komisja rewizyjna pp.: Jan Chochol, Stanisław Zięba, Stefan Litwa i Wł. Derwisz.

(ol) Skazanie awanturnika. 24-letni Roman Warwas z Bukowna, pow. olkuski, za społeczkowanie po pijanemu policjanta podczas ostatniego odpustu w Bolesławiu, skazany został wczoraj przez sąd okręgowy w Sosnowcu na 6 miesięcy więzienia.

IMIENINY MARSZ. J. PIŁSUDSKIEGO W KROCZCACH.

W Kroczcach odbyło się organizacyjne zebranie komitetu obchodu imienin marsz. Piłsudskiego.

Przewodniczącym zebrania wiceprezes gminnego komitetu BBWR w Kroczcach, p. A. Kapusiński. Komitet uroczystości tworzą pp.: M. Nikityn, naczelnik straży ogniowej, L. Ciszewski, naczelnik poczty, Wł. Kotra, zast. naczelnika straży, J. Kolača, Wł. Pietrzyk, R. Madeyski, M. Jagiello, P. Wysocki, wójt K. Bednarski, J. Capiński, St. Kukulski, J. Bedkowski, T. Smoleń.

Program uroczystości zapowiada: dnia 18 bm. wieczorem capstrzyk, po którym o godz. 9 wiecz. trzebać miejscowej straży odegra hejnał, dnia 19 bm. o godz. 9-iej rano zbiórka, poczem pochodem wszyscy udadzą się do kościoła na nabożeństwo, które celebrować będzie ks. kanonik Szymkiewicz. Po nabożeństwie odbędzie się defilada, wieczorem zaś w domu ludowym uroczysta akademja.

Małżeństwa w okresie kryzysu.

Kryzys przeorał życie całego świata tak głęboko, że niema zdaje się dziadzi, najmniejszego zakątka, gdzieby się nie dawał w nader dotkliwy sposób odczuwać. Zauważono np., że ilość zawieranych w pewnym środowisku etnicznym małżeństw jest stała, wahająca się dla rasy białej w dość wąskich granicach 7 — 8 na tysiąc mieszkańców rocznie. Spodziewaćby się zatem należało, że wraz ze wzrostem ludności każdego kraju i ilość małżeństw powinna, równomiernie wzrastać, pozostając stała na

poziomie 7 — 8 na tysiąc mieszkańców. I rzeczywiście tak było do r. 1929, t. j. do roku największej stosunkowo pomyślności ekonomicznej, poczem przeciętna ta zaczyna się stopniowo obniżać w sposób nader wyraźny.

Według danych, posiadanych przez biuro ligi narodów w Genewie, ilość zawartych małżeństw w r. 1927 wynosiła 5.251 tys. (liczbach zaokrąglonych). Nadmienić należy, że dotyczy to całej prawie Europy, większej części Ameryki (brak między innymi Brazylii, Pa-

ragwaju), białej ludności Afryki i Australii oraz części Azji. Brak natomiast zupełnie Rosji, Chin, Indji Angielskich itd., które danych nie nadały, oraz — jak zaznaczono — ludności kolorowej Afryki i Australii. Tym sposobem obliczenia poniższe dotyczą przeważnie rasy białej, nie stanowiącej nawet połowy zaludnienia całego świata. Pomimo to cyfry przytoczone pozwalają się orjentować w poruszonym zagadnieniu i wyciągnąć pewne wnioski, należy bowiem przypomnieć, że kryzys i w innych dziedzinach nie pozostał bez ujemnego wpływu.

W r. 1929 ilość zawartych małżeństw, według przytoczonego źródła wyniosła 5.443 tys. t. j. o 3,7 proc. więcej, aniżeli w r. 1927, innymi słowy liczba ta wzrosła wraz z powiększeniem się zaludnienia świata. Ale w r. 1931 (dla r. 1932 brak jeszcze danych kompletnych) cyfra ta spadła do 5.215 tys., t. j. o 4,2 proc. tj. nawet poniżej poziomu 1927 r., jakkolwiek ludność niewątpliwie w dalszym ciągu wzrastała, ponieważ w okresie tym nie zanotowano ani większych wojen, ani epidemii, ani żadnych poważniejszych kataklizmów, któreby mogły wpłynąć na zmniejszenie się ludności.

Spadek zatem ilości zawieranych w powyższych okresach małżeństw można wytłumaczyć wyłącznie zgubnym wpływem kryzysu ekonomicznego na układ wszystkich stosunków, zarówno jednostek, jak i całych narodów. Rzecz naturalna, że w okresie niesłychanego bezrobocia i mocno zmniejszonych zarobków sprawa założenia rodziny z konieczności być musi odkładana na czas dalszy, wobec nieopętnej perspektywy korzystania z pomocy społecznej, lub zgoła dobroczynności.

Spadek liczby zawieranych małżeństw stwierdzić można prawie we wszystkich krajach.

W Polsce spadek liczby małżeństw w r. 1931 wynosi 9,3 proc. Jest to cyfra dość wysoka i jedynie na Niemcy przypada odsetek większy. Co gorsze, że — jak sędzić można z dotychczas ogłoszonych przez gł. urząd statystyczny danych — w r. 1932 nastąpi dalszy spadek. W ciągu trzech pierwszych kwartałów r. ub. zawarto u nas ogółem 190.363 małżeństw, a więc można przypuszczać, że w ciągu całego roku nie należymy ich więcej ponad 254 tys., tj. o 7,3 proc. mniej od r. 1931. W pozostałych czwartym kwartale ilość ta nie będzie zbyt wysoka, gdyż zwykle największą ilość małżeństw u nas zawiera się w kwartale pierwszym (w karnawale).

Na spadek liczby małżeństw wskazuje również ilość ich na tysiąc mieszkańców, która u nas jest dość wysoka i wynosi 800 — 9,5. Tymczasem już w r. 1931 liczba ta spadła do 8,6, a w trzecim kwartale r. ub. obniżyła się jeszcze więcej, wynosząc w woj. centralnych 6,4 na tysiąc m. (w tymże czasie w r. 1931 — 6,6), we wschodnich 5,4 (6,0), w zachodnich — 6,9 (6,9, zatem bez zmiany) i w południowych — 6,6 (w r. 1931 — 7,1). W ten sposób liczba zawartych u nas w r. ub. małżeństw spadła do poziomu tak niskiego, jakiego nie notowano od czasu wojny. Czy, jak to było i po wojnie, ilość ta podniesie się dość szybko czy ludność „odrobi” zaległość w tej mierze — nie wiadomo, ale jest to raczej wątpliwe.

Z. K.

W obronie honoru żony.

Kawalerski pryszczek.

Jeśli się w towarzystwie spotka dwie męzaki, to albo obydwie trzeba pocałować w rękę, albo żadnej.

A p. Michał Rogożek, przybywszy z wizytą do p. Salomei Dziulińskiej, pocałował gospodynię w rękę, a obecnej przytem p. Zofji Was, która również z mężem bawiła z wizytą u państwa Dz., w rękę nie pocałował.

Małżonek p. Zofji, p. Roman, czując się takim postępowaniem gości dotknięty, zwrócił się do gospodyni:

— Dziwi mnie, pani Dziulińska, że pa ni się pozwala w rękę całować. Moja żona, to byle komu liźać się po łapach by nie dała. Bo to cholera wie, na jak kom choroba taki facet, jeden z drugiem, choruje co miał przed tem w ustach. Naprzykład ten pan (tu p. Roman wskazał na p. Michała) ma krosty na głowie...

P. Michał zmieszał się lekko i wyjął:

— Faktycznie przyszczyki mi się zrobiły z kataru. — Wiemy, wiemy — usmiechnął się pogardliwie p. Roman, z czego to się robi. U niektórych z kataru, a u niektórych z wiatru. Znam się na tem, bo przecież sam też kawalerem byłem. I

mówię pani, pani Dziulińska, nie daj się pani pierwszemu lepszemu w rękę całować, bo taki kawalerski katar, to jest czasem gorszy od pańeńskiego tyfusu.

P. Michał, zrozumiawszy, o co go posadzają, aż pobladł z oburzenia.

— Jak pan śmiesz mnie o świństwa posadzać?

— O nie nie posadzam — wzruszył ramionami p. Roman, tylko swoje zadowolnienie wyrażam, żeś pan swoim przyszczałem pyskiem nie emokał mojej żony w rękę.

— Czyj pysek przyszczały? wrzasnął p. Michał.

— Twój, hrabio od rynsztoków wyli zywania.

Po 10 minutach do p. Michała Rogożka wezwano felxera, żeby go opatrzył, a po tygodniach p. Roman Was stanął przed sądem o pobicie p. Rogożka.

— Proszę sądu — wyjaśniał p. Roman, przyszedł ten pan, panią Dziulińską w rękę pocałował, a moją żonę nie. Mnie tam na tem liźaniu nie zależy, ale dla kobiety to zawsze obrza. Więc, że by czuła, że ma męża, co jej honoru broni, musiałem temu panu przyszczać.

Sąd skazał p. Wasa na tydzień aresztu.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Niebywały epilog tegorocznych mistrzostw hokejowych Polski.

150 MINUT GRY ZAKOŃCZONE REMISEM.

Mistrzostwo Polski w hokeju dokończono zostały w Katowicach na sztucznym torze.

Do finałowego spotkania stanęły Legia i Pogoń.

Pierwsze spotkanie zakończyło się bezbramkowo, postanowiono rozegrać więc drugie spotkanie o godz. 1.30 w nocy, które mimo trzykrotnego przedłużenia nie przyniosło rozstrzygnięcia i zakończyło się wynikiem 1:1 (0:0, 1:1, 0:0).

W tych niecodziennych warunkach rozegrane mistrzostwa siłą faktu odbiegają wyrażnie od normalnego poziomu, ze względu na wielkie zmęczenie graczy.

Wobec wyniku remisowego, Polska w br. nie ma właściwie mistrza w hokeju i ciekawem jest, jakie stanowisko zajmie zarząd PZHL, który podobno ma zamiar obydwie drużyny uznać mistrzowskimi.

O robotnicze mistrzostwo Europy.

Jak już podaliśmy, w rozgrywkach o mistrzostwo robotnicze Europy Polska spotka się w Sosnowcu z Czechosłowacją.

Ustalono już, że mecz ten odbędzie się 16 kwietnia na boisku „Unji” w Sosnowcu.

Mecz z Czechosłowacją poprzedzi spotkanie czołowej drużyny robotniczej Śląska niemieckiego z robotniczą reprezentacją klubów żydowskich Zagłębia Łabrowskiego.

W dniu 18 bm. odbędzie się w Bedzinie spotkanie robotniczych drużyn żydowskich z Bedzina i Sosnowca w celu wyeliminowania graczy do reprezentacji klubów żydowskich Zagłębia.

Reprezentacja ta w niedzielę dn. 19 bm. rozegra spotkanie w Dąbrowie z „Zagłębiem”.

Czesi przyjeżdżają do Polski w składzie: bramka — Nohel (Wohontsch), obrona — Klupsa (Krochwitz), Seemann (Weiskirchlitz), pomoc — Friedler (Krochwitz), Havranek (Weiskirchlitz), Hampel (Aussig), atak Malik (Weiskirchlitz), Schwab (Pihanken), Riedel (Teplitz), Blecha (Tuermitz), Czermak (Teplitz), rezerwa: Bliin (Teplitz), Schlosser (Settenz), John (Bodenbach).

Kierownikiem drużyny będzie Gustaw Esbacher.

Skład reprezentacji Polski ustalony będzie na początku kwietnia po pierwszych grach o mistrzostwo i eliminacjach.

Zawody prowadzić będzie p. Golla (Niemcy).

Mecze te zapowiadają się jako jedno z największych wydarzeń sezonu piłkarskiego w Zagłębiu.

ZRSS nosi się z zamiarem zorganizowania szeregu wycieczek robotniczych do Sosnowca i Dąbrowy z całej Pol.

Z STRZELECKIEGO T. S. „STRZALA” W SOSNOWCU.

Na ostatnim posiedzeniu zarządu T. S. „Strzala” została utworzona sekcja strzelecko - łączna oraz zreorganizowana sekcja lekko - atletyczna panów. Ze względu na brak na tutejszym terenie odpowiedniej sekcji lekkoatletycznej nań postanowiono utworzyć taką sekcję.

Zapisy do powyższych sekcji należy kierować we wtorki i piatki w lokalu towarzystwa przy ul. 1-go maja 24 od godz. 19 do 21 oraz na zaprawianiu sportowców u instruktora p. Mirosława Zielińskiego, w poniedziałki i piatki w szkole powsz. na Sroduli, we wtorki i czwartki w szkole im. Prusa i w środy i soboty w szkole „Wawel” od godz. 19.30.

DBAJCIE O SVOJE ZDROWIE!

„Zwa carskie” orzkie
Zlo a” (z marką Kogni)
— a stoowane przy cho-
rach żoładka, kizek,
obstrukcji i kamieni żo-
ciowych.

„Zwa carskie” orzkie Zlo a”
— a nat raln m łagodnym środkiem
o zeczyszcza z c m, ułatwiającym
funkcje or anów trawien a i zła-
i z c m przeciwko otyłości.

WAGNE OGŁOSZENIA.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA manicurzystka, pierw-
szorzędna siła od zaraz. Sosnowiec, De-
kierta 5, „Bristol”.

UCZEŃ rzemieślni, półtora roku prakty-
ki — poszukuje pracy na dokonczenie
nauki, miejscowości obojętne. Oferty
do „Expresu” pod „Uczeń”.

ZASTĘPCOW zdolnych i solidnych
do ratulnej sprzedaży obligacji pań-
stwowych przyjmuje Biuro Centralnej
Kasy, Ka o wice, Szopena 8 m. 6.

OSOBY każdego stanu znajdują moż-
ność dużych zarobków przez forsowa-
nie pokupnego artykułu. Fachowość
zbytelnia, Zgłoszenia Dr. Gutowski,
Lwów, Kilińskiego 3.

WIELKIE Zyski osiągnąć mogą jeszcze
dzisiaj panowie i panie każdego stanu
przez sprzedaż artykułów codziennej po-
trzeby, zysk od 15 do 20 zł. dziennie. Je-
szcze dziś kieruj spieszenie swe zgłosze-
nia do firmy „Miozoza” Szopienie, Pił-
sudskiego 42 w podwórzu.

LOKALE

POKÓJ umeblowany w lepszym domu
do wynajęcia. Sosnowiec, Sienkiewi-
cza 7. Zyt.

POKÓJ umeblowany, oddzielne wej-
ście. Piłsudskiego 42 III p, front
prawo.

POSZUKUJE pokoju z kuchnią. Zgło-
szenia do administracji pod „BF”.

KUPNO I SPRZEDAŻ

TOKARNIE lekkiego typu 1 — 1 i pół
metra używana, dobrym stanie kupi
J. Szarf — Olkusz

WAPNO

palone, grube, wysokodajne polecają
Wapienniki „BRYNICA” w Czeladzi,
telefon 20.

GMINNY komitet budowy rzeźni w
Siewierzu zakupił kocioł żelazny pół o-
ra metra otworu, głębokości do 70 cen-
tymetrów, jedną pompę studzienną ma-
łą i jedną pompę studzienną dużą.

Zgubione dokumenty

WEKSEL na zł. 50, wystawca Zarząd
gminy żydowskiej Pilica, zlecenie Sta-
niasław Kluczewski, Olkusz, platny 1
kwietnia, zaginął.

ANTONI JABŁONSKI zgubił le-
gitymację zasiłkową, wydaną w So-
snowcu.

**MARCI I MIECZYSLAWOWI MI-
CIEWICZOM** skradzione w pociągu
kolejowego dowody tożsamości, wydane
przez D. O. K. P. w Warszawie Nr. Nr.
94835 i 34882.

JAN SZUSTAK, zagubił portfel ze
wszystkimi dokumentami, oddać za
wynagrodzeniem do Administracji
„Expresu Zagłębia”.

Różne

SUNNY MOP płyn — rekawice —
szczotki do politurowania mebli i po-
dług polecamy przez Związek Pań Do-
mu sprz- daż Skład Apteczny M.
Jagiellowski, Sosnowiec, 3-go Maja 7.
OSTRZEŻA się przed nabywaniem
placów i budowaniu się na posesji po
Walentym Papieżu w Grodźcu do cza-
su prawnego podziału sukcesorów. Su-
kcesorowie.

**TEATR
MIEJSKI**
w SOSNOWIECU
telefon 2-03

Dzisiaj w środę dn. 15 marca o godz. 4-ej popoł. (dla młodzieży
szkolnej) i o godz. 8.15 wiecz.
**PRZEZ ZESPÓŁ ARTYSTÓW KRAKOWSKICH POD
KIER. T. PILARSKIEGO**

WESELE

sztuka w 3 aktach St. Wyspiańskiego.

Ceny miejsc na wid. dla młodz. od 30 gr. do 1.10 zł., na wid.
wiecz. od 49 gr. do 2.49 zł.

**KINO
ZAGŁĘBIE**
dawniej
Kino-Teatr „Udziałowy”

DZIS

„AXELLA”

największy film osnuty na tle życia za frontem w/g słynnej
powieści Pierre Bensit.
W rolach głównych **WARNER BAXTER** i **ZEILA HYAMS**.

Następny program
„KURIER CARSKI”
w roli tytułowej **IWAN MOZZUCHIN**.

**Kino-Teatr
PALACE**

Dzisiaj wielka premiera!
Najlepsza polska farsa muzyczna p. t.

Każdemu wolno kochać

udział biorą: M. Zimińska, Adolf Dyma, Witold Conti, Zie-
lińska, M. Maszyński.

**KINO
EDEN**
SO-SNOWIEC
Dąbłowska 4
tel. 10-95.

Od poniedziałku 13 marca. Film o którym mówiła prasa całe-
go świata w/g kapitalnej powieści Upton'a Sinclair'a p. t.
Gigantyczna panorama prawdziwych eho nieprawdopodob-
nych wydarzeń

MOKRA PARADA

Role główne kreują:
**DOROTHY JORDAN, LEWIS STONE, WALTER HURTON,
NEIL HAMILTON, MYRNA LOY**

W dniu dzisiejszym do każdego biletu od 1 zł. wwyż doda-
wana będzie 1 tubka pasty do zębów **CHLORODONT**.

Odwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnowcu, II-go rewiru egzekucyjnego
Jan Chrzastowski, zamieszkały w Sosnowcu przy ulicy 1-go Maja Nr. 12
na zasadzie art. 602, 603 i 604 K. P. C. ogłasza, że celem zaspokojenia wie-
rzytelności różnych wierzyteli odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji
należących do wymienionych ruchomości:

Dnia 20 marca 1933 roku, w 1-szym terminie — 1) o godzinie 10-ej
w Sosnowcu, przy ulicy Legionów pod Nr. 2 — składających się z 500 rolek
papy dachowej Nr. 100, oszacowanej na zł. 3000.—
2) o godzinie 11 m. 30, w Sosnowcu przy ulicy Targowej pod Nr. 10
składających się z materiałów piśmiennych, oszacowanych na zł. 950.
Powyższe ruchomości można oglądać pod wskazanymi adresami w
dniu licytacji.

KOMORNIK REWIRU II-GO (podpis nieczytelny).

Odwieszczenie o licytacji.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26. VI 1932 r. o
postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz.
580), Urząd Skarbowy w Będzinie podaje do ogólnej wiadomości, że dnia
20 marca 1933 r. o godzinie 10-tej w lokalu:

- 1) Bermana Jakoba, zam. w Będzinie, ul. Modrzewowska 22
- 2) Grünwalda Abrama, zam. w Będzinie, ul. Promyka 5, celem uregulo-
wania zaległych należności na rzecz Urzędu Skarbowego w Będzinie ode-
będzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

	Cena szacunkowa
1) 1. maszyna do pisania „Remington” 1 sztuka	zł. 700.00
2) biurko czarne amerykańskie 1 sztuka	zł. 100.00
3) 1. maszyna do splatania siatek st. śred. 2 szt.	zł. 100.00
4) 2. maszyna do karbowania siatek 1 szt.	zł. 80.00
5) warsztat drewniany do tkania siatek 1 szt.	zł. 10.00
6) silnik jednokrotny 1 szt.	zł. 20.00
7) warsztaty drewniane do tkania siatek 3 szt.	zł. 90.00
8) warsztat do tkania siatek żelazny 1 szt.	zł. 15.00
9) nedstałt w dobrym stanie z maszynką 1 szt.	zł. 250.00
10) silnik elektryczny Nr. 5023 1½ H. P. 1 szt.	zł. 50.00
11) drutu różnego — 640 kg	zł. 100.00
12) siatki miedzianej 5 kg.	zł. 5.00
13) maszyna do robienia siatek miedzianych firmy „Deutsche” N. E. F. L. G. 1 szt.	zł. 1.500.00
14) motorek siły 2 H. P. na chodzie 1 szt.	zł. 30.00
15) drut ocynkowany grub. 2 mm 8 rolek	zł. 160.00
16) siatki drucianej ogrodowej około 15 mtr. 1 sztuka, 2 sztuki	zł. 30.00
17) transmisja o 3 szajbach, 2 pasy dług około 7 mtr. szeroko- ści 6 cm. 1 sztuka	zł. 200.00
18) drut 5 m/m żelazny 9 rolek	zł. 18.00

z uwagi na to, że licytacja wyznaczona w pierwszym terminie nie doszła do
skutku, wymienione wyżej przedmioty, w myśl § 93 powołanego na wstępie
rozporządzenia mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania.
Zajęte przedmioty można oglądać w dniu 20 marca 1933 r. na godzinę
przed licytacją.

Kierownik Urzędu
Inspektor Skarbowy
(KRUKURKA).

„ARJANA”?

w roli tyt. Elżbieta Bergner.

„EXPRES ZAGŁĘBIA”

dociera do najszerszych
warstw w wojewódz-
twie kieleckim

Jest więc pismem
najskuteczniej szm dla
ogłoszeń.

Ogłoszenie

W Rejestrze Handlowym Sądu O-
kregowego w Sosnowcu dokonano na-
stępujących wpisów:

Dnia 4 stycznia 1933 r.

A. 5778. „Machet Gryn” — sprzedaż
artykułów spożywczych w Dąbrowie G.
ul. Kr. Jadwigi. Nr. 39. — Firma ist-
nieje od r. 1932. Właściciel Ma-nol
Gryn, zam. tamże.

A. 5779. „Jacheta Stahl” — sprzedaż
lokalu w Zawierciu, Marszałkowska
Nr. 21. Firma istnieje od r. 1932. Wła-
ścicielka Jacheta Stahl, zam. tamże.

A. 5780. „Izrael Erlichman” drobna
sprzedaż manufaktury ławianianej i
półwełnianej w Będzinie, pl. Prez. Mo-
ścickiego Nr. 11. Firma istnieje od
r. 1932. — Właściciel Izrael Erlichman,
zam. tamże.

A. „Izrael Witelson” sprzedaż galan-
terji ludowej w Sosnowcu, ul. Dekiarta
Nr. 2. Firma istnieje od r. 1933. Własci-
ciel Izrael Witelson, zam. w Sosnowcu,
ul. Piłsudskiego Nr. 76.

A. 5782. „Gitla Moszkowicz” — sprze-
daż konfekcji damskiej i męskiej lu-
dowej w Dąbrowie G., Sobieskiego
Nr. 11. Firma istnieje od r. 1932. Wła-
ściciel Gitla Moszkowicz, zam. tamże.
Na mocy aktu intercyzy, zeznanego w
dniu 8 VI 1932 r. przed not. Cichouskim
w Dąbrowie G. za Nr. Rep. 542 — po-
między małż. Moszkowicz została usta-
nowiona wyłączność majątku i wspól-
ność dorobku.

A. 5783. „Materiały drzewne „Staro-
drzew” właścicielka Marta Nobel” —
sprzedaż materiałów drzewnych w So-
snowcu, ul. Piłsudskiego Nr. 36. Firma
egzystuje od 20 grudnia 1932 roku. —
Właściciel Marta Nobel, zam. w Kato-
wicach, ul. Fabryczna Nr. 6. Udziałowe
prokury Wolfowi Weinblumowi, zam.
w Mysłowicach, Bytomska Nr. 27.

A. 5784. „Sara Szafirsztajn” — fab-
ryka wód gazowo-owocowych w So-
snowcu, ul. Przejazd Nr. 1. Firma
istnieje od r. 1933. Właściciel Sara Sz-
afirsztajn, zam. tamże. Na mocy aktu
intercyzy, zeznanego w dniu 22 grudnia
1931 roku przed not. Kalczyńskim w
Sosnowcu za Nr. Rep. 594 — pomiędzy
małż. Szafirsztajn została ustanowiona
wyłączność majątku i wspólność do-
robu.

Dnia 11 stycznia 1933 r.

A. 5786. „Dawid Feldbaum” — sprze-
daż materiałów drzewnych w Sosnow-
cu, Wspólna Nr. 3. Firma istnieje od
r. 1931. Właściciel Dawid Feldbaum,
zam. w Sosnowcu, Dekiarta Nr. 22

A. 5787. „Abram Ostrowski” — skup
mleka w Sosnowcu, ul. Leszno Nr. 3.
Firma istnieje od roku 1933. Właściciel
Abram Ostrowski, zam. tamże.

A. 5788. Spółka firmowa „Liwer i
Melnik” — skup i sprzedaż skór suro-
wych w Będzinie przy ul. Malachow-
skiego Nr. 56. Działalność spółka roz-
poczęła dnia 1 stycznia 1933 r. Wspól-
nicy: Kalma Liwer, Będzin, Malachow-
skiego Nr. 56, Mojżesz-Rubin Melnik,
Będzin, Modrzewowska Nr. 62. Zarząd
stanowią: obydwa spółnicy t. j. Kal-
ma Liwer i Mojżesz-Rubin Melnik.
Każdy z zarządców ma prawo: repre-
zentować spółkę przed wszelkimi wła-
dzami i urzędami, otrzymywać z pocztą
i podpisywać korespondencję nie za-
wierającą zobowiązań. Podpisywać w
imieniu spółki weksle, czek, przekazy,
umowy i wszelkie zobowiązania i pel-
nomoceństwa jako też odbierać towar
i pieniądze mają prawo pod pieczęcią
firmy tylko łącznie obydwa spółnicy.
Czas trwania spółki został określony
na jeden rok z automatycznym prze-
dłużeniem z roku na rok.

KASZEL

CHRYPKI
DUSZNOŚĆ
BOLE GARDŁA

USUWAJĄ
PASTYLKI BELGIJSKIE

APTEKA MŁA GASECKIEGO
w WARSZAWIE, PRYTA 10
Sprzedają apteki i handlowe apteczne.